

Ordonanță privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art.1 pct. 1.3 din Legea nr. 346/2015 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

CAPITOLUL I

Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Art. 1. - Prezenta ordonanță reglementează drepturile și obligațiile părților în ceea ce privește contractele de credit pentru consumatori privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractele de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, aspecte privind evaluarea bonității înainte de acordarea unui credit, anumite cerințe prudențiale și de supraveghere, inclusiv pentru înființarea și supravegherea intermediarilor de credite și a entităților de recuperare creanțe, precum și aspecte cu privire la furnizarea de servicii accesorii.

Art. 2. - (1) Prezenta ordonanță se aplică tuturor contractelor de credit pentru consumatori privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractelor de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, contractelor de credit ce implică un drept legat de un bun imobil.

(2) Prezenta ordonanță nu se aplică:

- a) contractelor de credit acordate de către un angajator angajaților săi ca activitate secundară, atunci când aceste credite sunt acordate fără dobândă sau cu o DAE semnificativ mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață și care nu se oferă în general publicului;
- b) contractelor de credit în care creditul este acordat fără dobândă și fără alte taxe, cu excepția celor aplicate pentru recuperarea costurilor legate în mod direct de garantarea creditului.

Art. 3. - În sensul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- 1. consumator - persoana fizică, inclusiv codebitorul, ce acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale;
- 2. creditor - persoana juridică, inclusiv sucursalele instituțiilor de credit și ale instituțiilor financiare din străinătate, care acordă credite de tipul celor prevăzute la art. 2 alin. (1) pe teritoriul României, în cursul exercitării activității comerciale sau profesionale;
- 3. contract de credit - un contract prin care un creditor acordă sau promite să acorde unui consumator un credit în cadrul domeniului de aplicare al art. 2 sub formă de amânare la plată, împrumut sau alte facilități financiare similare;
- 4. serviciu accesoriu - un serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;
- 5. intermediar de credite - persoana fizică autorizată sau persoana juridică ce nu acționează în calitate de creditor și care nu face doar legătura, fie în mod direct, fie indirect, unui consumator cu un creditor sau cu un alt intermediar de credite și care, în cursul exercitării activității sale comerciale, a afacerii sau a profesiei sale, în schimbul unui onorariu, desfășoară cel puțin una din următoarele activități:
  - a) prezintă consumatorilor contracte de credit;
  - b) oferă asistență consumatorilor prin organizarea de activități pregătitoare sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la lit. a);
  - c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;
- 6. grup - un grup de creditori care urmează a fi consolidați în scopul întocmirii unor conturi consolidate, conform definițiilor din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.

454 din 18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv conform Ordinului nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 890 din 30.12.2010, cu modificările și completările ulterioare.

7. intermediar de credite legat - un intermediar de credite care acționează, într-una din următoarele situații, în numele și sub răspunderea deplină și necondiționată:

a) a unui singur creditor;

b) a unui singur grup;

c) a unui număr de creditori sau de grupuri care nu reprezintă majoritatea pieței;

8. instituție de credit – o întreprindere a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public și în acordarea de credite în cont propriu, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012;

9. creditor non-bancar - instituțiile financiare nebancare și dezvoltatorii imobiliari care desfășoară și activitatea de creditare;

10. personal:

a) orice persoană fizică care lucrează pentru creditor sau pentru intermediarul de credite și care este implicată direct în activitățile reglementate de prezenta ordonanță sau intră în contact cu consumatorii în cursul unor activități reglementate de prezenta ordonanță;

b) orice persoană fizică care gestionează sau supraveghează în mod direct persoanele fizice menționate la lit. a);

11. valoarea totală a creditului - plafonul sau sumele totale puse la dispoziție pe baza unui contract de credit;

12. costul total al creditului pentru consumator - toate costurile, inclusiv:

a) dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătura cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor, cu excepția taxelor notariale;

b) costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, dacă încheierea contractului de servicii este obligatorie pentru obținerea creditului însuși sau pentru obținerea acestuia în concordanță cu clauzele și condițiile prezentate;

c) costul evaluării bunului, excluzând taxele de înregistrare pentru transferul dreptului de proprietate asupra bunului imobil. Sunt exceptate orice costuri plătibile de către consumator pentru nerespectarea angajamentelor prevăzute în contractul de credit, precum și taxele de înregistrare pentru transferul dreptului de proprietate asupra bunului imobil;

13. valoarea totală plătită de către consumator - suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator;

14. dobânda anuală efectivă (denumită în continuare "DAE") - costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, după caz, inclusiv costurile menționate la art. 29 alin. (2), egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;

15. rata dobânzii - procent fix sau variabil aplicat anual sumei trase din credit;

16. rata fixă a dobânzii aferente creditului - convenirea de către părți în contractul de credit asupra unei singure rate a dobânzii aferente creditului pentru întreaga durată a contractului de credit sau asupra mai multor rate ale dobânzii aferente creditului pentru termene parțiale aplicând exclusiv un procentaj fix specific. În cazul în care nu sunt stabilite toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru termenele parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit;

17. evaluarea bonității - evaluarea probabilității ca datoria rezultată din contractul de credit să fie achitată;
18. suport durabil - orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații care îi sunt adresate personal, în așa fel încât acestea să fie accesibile pentru consultare în viitor pe o perioadă de timp adecvată scopului informațiilor, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;
19. stat membru de origine - statul membru în care se află sediul social al creditorului sau al intermediarului de credit sau, dacă, potrivit dreptului său intern, acesta nu are sediu social, statul membru în care se află sediul său principal;
20. stat membru gazdă - statul membru, altul decât statul membru de origine, în care creditorul sau intermediarul de credite are o sucursală sau în care prestează servicii;
21. servicii de consiliere - oferirea de recomandări personalizate unui consumator cu privire la una sau mai multe operațiuni legate de contracte de credit și care constituie o activitate separată față de acordarea unui credit și față de activitățile de intermediere de credite menționate la pct. 5;
22. autoritate competentă - o autoritate desemnată drept competentă de către un stat membru în conformitate cu art. 117;
23. credit-punte - un contract de credit, fie încheiat pe durată nelimitată, fie care trebuie rambursat în 12 luni, utilizat de consumator drept soluție de finanțare temporară în momentul tranzacționării unui alt contract financiar pentru bunul imobil respectiv;
24. datorie sau garanție contingentă - un contract de credit care funcționează drept garanție pentru o altă tranzacție separată dar accesorie, și în care capitalul garantat cu un bun imobil este tras numai în cazul în care se produce un eveniment sau se produc evenimente specificate în contract;
25. contract de credit cu partajare de proprietate - un contract de credit în care capitalul de rambursat este bazat pe un procent stabilit contractual din valoarea bunului imobil la momentul rambursării sau rambursărilor capitalului;
26. practică de legare - oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit nefiind pus la dispoziția consumatorului în mod separat;
27. practică de grupare - oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind de asemenea pus la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat în aceiași termeni sau în aceleași condiții ca atunci când este oferit grupat cu serviciile accesorii;
28. împrumut în valută - un contract de credit atunci când creditul este acordat în una sau în ambele din următoarele situații:
- a) în altă monedă decât cea în care consumatorul primește veniturile sau deține activele pe baza cărora urmează să fie rambursat creditul;
  - b) în altă monedă decât moneda statului membru în care consumatorul își are reședința;
29. entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe – instituții financiare nebankare, altele decât creditorii inițiali, sau societăți comerciale cu un capital social minim subscris și vărsat ce nu poate fi mai mic de 500.000 lei care desfășoară doar activitatea de recuperare creanțe și care obțin drepturile asupra unor debite scadente ce rezultă din contractele de credit;
30. activitatea de recuperare creanțe - activitatea pe care o desfășoară o entitate definită la art. 3 pct. 29 în scopul recuperării sumelor datorate de către consumator;
31. refinanțarea creditului - rambursarea creditului în condițiile în care suma pentru rambursarea anticipată a soldului creditului este obținută în urma contractării unui alt credit;
32. rescadențarea ratelor - modificarea scadenței și/sau a sumei de plată a ratelor de credit în sold fără a se depăși durata inițială de acordare a creditului;
33. reeșalonarea ratelor - modificarea scadenței și/sau a sumei de plată a ratelor de credit în sold cu depășirea duratei inițiale de acordare a creditului;
34. credit neperformant – neplata ratelor aferente creditului, reprezentând principal și dobândă, o perioadă de 90 de zile sau mai mult;

35. petiție – orice adresă primită în scris sau prin poștă electronică de la consumatori;
36. codebitor – persoana care se obligă împreună cu debitorul principal la plata tuturor obligațiilor derivate din contractul de credit și care poate participa cu venitul net la stabilirea venitului total net luat în considerare;
37. dezvoltator imobiliar - persoana juridică care efectuează toate operațiunile imobiliare în vederea construirii, finalizării și predării către beneficiari a unor locuințe, precum și coordonarea surselor de finanțare necesare realizării acestor operațiuni.

CAPITOLUL II

Educația financiară

Art. 4. - (1) Autoritățile publice, mediul de afaceri precum și organizațiile neguvernamentale pot contribui la educația consumatorilor cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit pentru consumatori garantate cu ipotecă. Acestea furnizează, prin acțiunile organizate, informații clare și generale cu privire la procesul de acordare a creditelor pentru a oferi orientări consumatorilor, mai ales celor care contractează un credit garantat cu ipotecă pentru prima oară.

(2) Creditorii, individual sau prin asociațiile profesionale, organizează cel puțin anual activități de informare și educare a consumatorilor.

(3) Societățile de asigurare care vând produse de asigurare ce sunt complementare la produsele instituțiilor de credit au obligația de a organiza acțiuni de informare și educare, astfel încât persoanelor care contractează astfel de produse de asigurare să li se aducă la cunoștință caracteristicile produsului, precum și costurile și beneficiile acestuia.

Art. 5. - (1) Creditorii precum și organizațiile neguvernamentale comunică bianual Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor acțiunile preconizate, precum campaniile de informare, website-urile sau materialele destinate instituțiilor de învățământ.

(2) Societățile de asigurare comunică anual Autorității de Supraveghere Financiară acțiunile preconizate prevăzute la art. 4 alin. (3).

CAPITOLUL III

Informații și practici preliminare încheierii contractului de credit

Art. 6. - (1) Toate materialele publicitare și de promovare privind contractele de credit trebuie să fie corecte, clare și să nu fie susceptibile de a induce în eroare.

(2) Este interzisă utilizarea unor formulări care pot crea așteptări neîntemeiate din partea consumatorului în ceea ce privește disponibilitatea sau costul unui credit.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu aduc atingere Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 899 din 28.12.2007, cu modificările ulterioare.

Art. 7. - (1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit trebuie să cuprindă informații standard în conformitate cu prezentul articol.

(2) Informațiile standard indică următoarele:

- a) identitatea creditorului sau, după caz, a intermediarului de credite;
- b) dacă este cazul, faptul că respectivul contract de credit va fi garantat fie printr-o ipotecă asupra unui bun imobil, fie printr-un alt drept legat de un bun imobil;
- c) rata dobânzii, indicând dacă este fixă sau variabilă sau o combinație a amândurora, împreună cu informații privind toate costurile incluse în costul total al creditului pentru consumator;

- d) valoarea totală a creditului;
  - e) valoarea DAE;
  - f) durata contractului de credit;
  - g) valoarea ratelor;
  - h) valoarea totală plătită de către consumator;
  - i) numărul ratelor;
  - j) avertizarea consumatorului asupra faptului că posibilele fluctuații ale ratei de schimb valutar ar putea afecta suma care trebuie plătită de consumator.
  - k) obligativitatea de a încheia un contract de asigurare de viață și/sau asigurare de incendiu și alte calamități și bunuri menționată în mod clar, concis și vizibil, împreună cu DAE, precum și posibilitatea de a încheia un contract de asigurare pentru risc financiar de neplată.
- (3) În orice formă de publicitate, informațiile enumerate la alin. (2) sunt scrise în mod clar, concis, vizibil și ușor de citit, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași mărime, sau clar audibile, după caz, în funcție de suportul utilizat pentru publicitate.
- (4) Informațiile enumerate la alin. (2), cu excepția celor menționate la lit. a), b) sau j), sunt furnizate prin intermediul unui exemplu reprezentativ și sunt conforme cu respectivul exemplu reprezentativ de la început până la sfârșit.
- (5) La stabilirea exemplului reprezentativ, creditorii respectă următoarele criterii:
- a) valoarea medie a sumei creditate pentru pentru acel tip de produse;
  - b) durata medie a contractului;
  - c) media costurilor suplimentare.
- (6) În orice formă de publicitate, creditorii includ o avertizare concisă și proporționată privind riscurile specifice asociate contractelor de credit. Creditorii avertizează în special cu privire la variația indicelui de referință, la fluctuația veniturilor proprii și la riscul valutar pentru creditele acordate în valută, acestea putând conduce la afectarea posibilității de plată.
- (7) Prezentul articol se aplică cu respectarea prevederilor Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementarilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor.

Art. 8. - (1) Creditorii sau, dacă este cazul, intermediarii de credite pun în permanență la dispoziție informații generale clare și ușor de înțeles legate de contractele de credit, pe hârtie ori pe un alt suport durabil sau în formă electronică.

(2) Informațiile generale includ cel puțin următoarele:

- a) identitatea și adresa sediului social și a punctului de lucru al creditorului și, după caz, ale intermediarului de credit;
- b) scopurile în care poate fi utilizat creditul;
- c) formele garanției, inclusiv, dacă este cazul, posibilitatea ca aceasta să se afle într-un alt stat membru;
- d) durata posibilă a contractelor de credit;
- e) tipurile de rată a dobânzii disponibile, indicând dacă dobânda este fixă și/sau variabilă, împreună cu o scurtă descriere a caracteristicilor unei rate fixe a dobânzii și ale unei rate variabile a dobânzii, inclusiv a implicațiilor pentru consumator;
- f) în cazul în care împrumuturile într-o monedă străină sunt disponibile, indicarea monedei (monedelor) străine, inclusiv o explicație a implicațiilor pentru consumator atunci când creditul este în valută;
- g) un exemplu reprezentativ al valorii totale a creditului, al costului total al creditului pentru consumator, al sumei totale plătibile de către consumator și al DAE;
- h) o indicație privind posibile costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al unui credit pentru consumator, de plătit în legătură cu un contract de credit, precum și faptul că, în cazul în care o parte din aceste costuri sunt anterioare încheierii contractului, faptul că acestea trebuie achitate indiferent dacă se încheie sau nu contractul;

- i) diferitele modalități disponibile de rambursare a creditului (inclusiv numărul, frecvența și quantumul ratelor periodice);
- j) dacă este cazul, o declarație clară și concisă conform căreia respectarea termenilor și condițiilor contractului de credit nu garantează rambursarea valorii totale a creditului în temeiul contractului de credit;
- k) o descriere a condițiilor direct legate de rambursarea anticipată;
- l) faptul că este necesară o evaluare a bunului de către un evaluator autorizat, precum și eventuale costuri conexe pentru consumator ce decurg din aceasta;
- m) o indicație privind serviciile accesorii aferente contractului pe care consumatorul este obligat să le achiziționeze pentru a obține creditul sau pentru a îl obține în conformitate cu termenii și condițiile prezentate și, după caz, faptul că serviciile accesorii pot fi cumpărate de la un alt furnizor decât creditorul;
- n) în cazul în care încheierea unui contract de asigurare este obligatorie pentru consumator, se menționează clar acest lucru precum și toate modalitățile și termenele pe care consumatorul le are la dispoziție pentru a face dovada asigurării. De asemenea, se menționează clar acțiunile creditorului în cazul în care consumatorul nu a făcut dovada existenței unui contract de asigurare, în condițiile stabilite prin contract;
- o) o avertizare generală privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit;
- p) o avertizare cu privire la riscurile pe care le presupune contractarea unui credit.

Art. 9. - (1) Creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credite oferă consumatorului informațiile personalizate de care acesta are nevoie pentru a compara produsele de credit disponibile pe piață, a evalua implicațiile lor și a decide în cunoștință de cauză dacă să încheie sau nu un contract de credit.

(2) Informațiile personalizate sunt oferite:

a) fără întârzieri nejustificate, dar nu mai mult de 10 zile calendaristice, după ce consumatorul a furnizat informațiile necesare cu privire la nevoile sale, situația sa financiară și preferințe, în conformitate cu art. 70, art. 72 alin. (2), art. 73 alin. (2) și (3), art. 74 alin. (1), alin. (3)-(5), art. 75, art. 76, art. 78;

b) în timp util înainte ca orice consumator să fie obligat printr-un contract de credit sau o ofertă, dar nu mai puțin de 15 zile calendaristice înainte de acceptarea unei oferte sau semnarea unui contract, astfel încât consumatorul să aibă suficient timp pentru a compara ofertele, a evalua implicațiile acestora și a lua o decizie în cunoștință de cauză;

c) prin intermediul Fișei Europene de Informații Standardizate, denumită în continuare *FEIS*, prevăzută în anexa nr. 2, ce trebuie să fie furnizată în scris, pe hârtie sau pe alt suport durabil, vizibil și ușor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12 p. În cazul în care informațiile sunt redactate pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.

(3) Informațiile menționate la alin. (1) sunt redactate astfel încât să nu inducă în eroare consumatorii, prin utilizarea unor expresii tehnice, juridice sau specifice domeniului financiar-bancar, prin utilizarea de prescurtări sau inițiale ale unor denumiri, cu excepția celor prevăzute de lege sau de limbajul obișnuit. Termenii tehnici vor fi explicați la solicitarea consumatorului, în scris, fără costuri suplimentare.

(4) Durata menționată la alin. (2) lit. b) este o perioadă de reflecție pentru consumator înainte de încheierea contractului de credit.

(5) În cadrul perioadei de reflecție:

a) informațiile cuprinse în *FEIS* nu pot fi modificate și reprezintă un angajament ferm pentru creditor;

b) oferta este fermă pentru creditor;

c) consumatorul poate accepta oferta în orice moment pe parcursul perioadei de reflecție. În această situație, consumatorul renunță în mod expres, în scris, la utilizarea perioadei de reflecție printr-un document separat.

(6) Sarcina probei cu privire la renunțarea consumatorului la perioada de reflecție revine creditorului sau intermediarului de credite, după caz.

(7) Se interzice existența în contract a oricărei clauze privind renunțarea consumatorului la perioada de reflecție.

(8) Se interzice creditorilor să modifice modelul FEIS. Orice informații suplimentare pe care creditorul sau, după caz, intermediarul de credite le poate oferi consumatorului sau este obligat să le ofere consumatorului în temeiul legislației trebuie furnizate într-un document separat care poate fi anexat la FEIS.

(9) Informațiile transmise consumatorului prin FEIS, precum și prin orice alt document suplimentar, se semnează și se datează de către toate părțile implicate.

(10) Creditorul sau, dacă este cazul, intermediarul de credite, în plus fata de FEIS, oferă consumatorului, gratuit, propunerea de contract de credit, în momentul prezentării unei oferte ferme pentru creditor.

(11) În plus față de FEIS, creditorul, în calitate de agent de asigurare subordonat sau brokerul de asigurare:

a) transmite consumatorului condițiile minime necesare pe care acesta trebuie să le îndeplinească pentru a fi luat în asigurare, precum și documentele doveditoare necesare în funcție de tipul asigurării și caracteristicile necesare. În acest sens, acesta transmite cel puțin:

i) pentru asigurările de viață: adeverință de la medicul de familie că nu suferă de nici una dintre bolile pentru care nu poate fi preluat în asigurare sau care se încadrează la capitolul „Excluderi” ;

ii) pentru asigurarea imobilelor - inspecția de risc efectuată de asigurător anterior intrării în asigurare.

b) informează consumatorul din fază precontractuală asupra tuturor condițiilor contractului de asigurare.

Art. 10. - (1) În timp util, dar nu mai puțin de 5 zile calendaristice, înainte de desfășurarea oricăreia dintre activitățile de intermediere a creditelor enumerate la art. 3 pct. 5, intermediarul de credite îi furnizează consumatorului, pe hârtie sau pe alt suport durabil, cel puțin următoarele informații:

a) identitatea și adresa sediului social și al punctului de lucru al intermediarului de credite;

b) registrul în care a fost înscris, numărul de înregistrare, dacă este cazul, și modalitățile prin care se poate verifica respectiva înregistrare;

c) dacă intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulți creditori. În cazul în care intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulți creditori, acesta furnizează numele creditorului/creditorilor în numele căruia/căroră acționează. Intermediarul de credite poate declara că este independent în cazul în care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 63 și la art. 66;

d) dacă intermediarul de credite oferă servicii de consiliere;

e) onorariul/comisionul pe care consumatorul trebuie să îl achite intermediarului de credite pentru serviciile prestate de acesta. Onorariul se percepe, în orice situație, în sumă fixă;

f) procedurile pe care consumatorii sau alte părți interesate le au la dispoziție pentru a depune reclamații la nivel intern împotriva intermediarilor de credite și, dacă este cazul, modalitățile de acces la proceduri extrajudiciare, respectiv administrative de reclamație și soluționare;

g) dacă este cazul, existența și, dacă aceasta este cunoscută, valoarea eventualelor comisioane sau a altor stimulente plătibile de către creditor sau de către părți terțe intermediarului de credite pentru serviciile prestate de acesta în legătură cu contractul de credit. În cazul în care nu se cunoaște suma la momentul furnizării informațiilor, intermediarul de credite informează consumatorul că suma reală va fi furnizată la un moment ulterior în FEIS.

(2) Eventualul onorariu/comision pe care trebuie să îl achite consumatorul intermediarului de credite pentru serviciile prestate este adus la cunoștința creditorului de către intermediarul de credite în vederea calculării DAE.

(3) Consumatorul poate opta pentru reducerea perioadei de 5 zile calendaristice, în mod expres, în scris. În informațiile oferite consumatorului se precizează acest drept cu caractere îngroșate, mărimea de minimum 18p, font Times New Roman,

Art. 11. - (1) Atât creditorii, cât și, atunci când este cazul, intermediarii de credite oferă consumatorului explicații adecvate cu privire la contractul sau contractele de credit propuse și la eventualele servicii accesorii, pentru a-i permite acestuia să evalueze dacă contractele de credit și serviciile accesorii propuse sunt adaptate la nevoile și la situația sa financiară.

(2) Explicațiile includ în special următoarele:

a) informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu:

(i) art. 9 în cazul creditorilor;

(ii) art. 9 și art.10 în cazul intermediarilor de credite;

b) caracteristicile esențiale ale produselor propuse;

c) efectele specifice pe care produsele propuse le pot avea asupra consumatorului, inclusiv consecințele în eventualitatea neplății de către consumator;

d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit, se precizează dacă componentele pot fi încetate separat și implicațiile pentru consumator în cazul în care acesta procedează astfel.

(3) La cererea expresă a consumatorului, aceste explicații vor fi detaliate sau explicate suplimentar de către creditor, înainte de semnarea contractului sub forma unei note, anexă la contract.

Art. 12. - (1) Se permit practicile de grupare și se interzic practicile de legare.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), creditorii au dreptul să solicite consumatorului să deschidă sau să mențină un depozit colateral în cazul în care acesta are ca scop acumularea de capital destinat rambursării creditului, acumulării de resurse în vederea obținerii creditului sau furnizării unei garanții suplimentare pentru creditor în caz de neplată.

(3) Se interzice creditorilor să impună consumatorilor încheierea contractului de asigurare cu o societate agreată de creditori.

(4) Consumatorul primește și semnează toate documentele aferente poliței de asigurare.

(5) Se interzice creditorilor să solicite consumatorilor încheierea unui contract de asigurare ce nu este util pentru respectivul contract de credit.

Art. 13. - (1) Se interzice perceperea unui comision de analiză dosar în cazul în care creditul nu se acordă.

(2) Se consideră că cererea de credit este depusă de către consumator după exprimarea intenției ferme de a încheia contractul de credit cu un anumit creditor.

(3) În termen de 30 de zile calendaristice de la depunerea dosarului de credit, dar nu mai mult de 60 de zile calendaristice de la depunerea cererii de solicitare a creditului, creditorul răspunde în scris consumatorului sau, la solicitarea expresă a consumatorului, în altă formă aleasă de consumator și acceptată de creditor, cu privire la acordarea sau neacordarea creditului.

(4) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente ce sunt necesare acordării creditului, furnizorul de servicii financiare are obligația de a înmâna imediat consumatorului un înscris datat, semnat și cu număr de înregistrare, conținând confirmarea creditorului că i s-au predat toate actele necesare acordării creditului. Data emiterii unei astfel de confirmări reprezintă data depunerii dosarului de credit complet de către consumator.

CAPITOLUL IV
Informații și drepturi privind contractele de credit

SECȚIUNEA 1
Dispoziții comune

Art. 14. - (1) Contractele de credit sunt redactate în scris, vizibil și ușor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12 p, pe hârtie sau pe un alt suport durabil. În cazul în care contractul este redactat pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat contractul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.

(2) Contractele de credit trebuie să conțină informații complete, clare și ușor de înțeles, în limba română.

Art. 15. - La momentul semnării contractului, toate părțile contractante primesc câte un exemplar original al contractului de credit, cu toate anexele menționate în acesta semnate de consumator.

Art. 16. - (1) Pe parcursul derulării contractului de credit:

- a) se interzice majorarea nivelului comisioanelor, tarifelor și spezelor;
- b) se interzic introducerea și perceperea de noi comisioane, tarife sau a oricăror alte speze, cu excepția costurilor specifice unor produse și servicii suplimentare solicitate în mod expres de consumator, neprevăzute în contract ori care nu erau oferite consumatorilor la data încheierii acestuia. Aceste costuri neprevăzute vor fi percepute numai pe baza unor acte adiționale acceptate de consumator și vor fi stabilite într-un cuantum care să reflecte în mod corect costurile suportate de creditor pentru furnizarea produselor și serviciilor suplimentare solicitate în mod expres de către consumator;
- c) se interzice perceperea unui comision de depunere numerar pentru plata ratelor la credit, indiferent dacă depunerea se efectuează de către titular sau de către o altă persoană;
- d) se interzice perceperea unui comision de retragere pentru sumele trase din credit, indiferent de data la care este tras creditul;
- e) se interzice perceperea unui comision, tarif sau a oricărei speze în cazul în care consumatorul solicită și creditorul acceptă rescadențarea ratelor, reeșalonarea ratelor sau acordarea unei perioade de grație;
- f) se interzice perceperea unor comisioane în situațiile în care consumatorii solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții;
- g) se interzice modificarea în sens crescător a costurilor creditului prin acte adiționale întocmite pentru acordarea de rescadențări, reeșalonări, perioade de grație acordate la solicitarea consumatorului;
- h) se interzice perceperea unui comision, tarif sau a oricărei speze în cazul în care consumatorul solicită eliberarea unui document necesar rambursării anticipate a creditului prin refinanțare.

(2) Pentru orice modificare a nivelului costurilor creditului, potrivit condițiilor contractuale, creditorul este obligat să notifice consumatorul în scris sau, la cererea expresă a consumatorului, prin altă modalitate stabilită de acesta și agreată de creditor și să predea acestuia, contra semnătură și dată de primire, un nou tabel de amortizare/grafic de rambursare. Consumatorul poate opta în mod expres pentru o altă modalitate de punere la dispoziție a tabelului de amortizare/graficului de rambursare.

Art. 17. - (1) Pentru creditul acordat, creditorul poate percepe numai: comision de analiză dosar, comision de administrare credit sau comision de administrare cont curent, compensație în cazul rambursării anticipate, costuri aferente contractelor de asigurare încheiate și, după caz, dobânda penalizatoare, alte costuri percepute de terți, precum și un comision unic pentru servicii prestate la cererea consumatorilor.

(2) Comisionul de analiză dosar și cel unic vor fi stabilite în sumă fixă, aceeași sumă fiind percepută tuturor consumatorilor cu același tip de credit în cadrul aceleiași instituții de credit, pentru credite acordate în aceeași perioadă de timp.

(3) Comisionul de administrare se percepe pentru monitorizarea/înregistrarea/efectuarea de operațiuni de către creditor în scopul utilizării/rambursării creditului acordat consumatorului. În cazul în care acest comision se calculează ca procent, acesta va fi aplicat la soldul curent al creditului.

(4) Comisionul unic va fi stabilit într-un quantum care să reflecte în mod corect costurile suportate de creditor pentru furnizarea serviciului prestat la cererea consumatorului.

Art. 18. - Calculul ratei lunare a dobânzii/comisioanelor se va face:

a) fie pe baza anului calendaristic de 365 sau 366 de zile în cazul anului bisect, luând în calcul la numărătorul fracției formulei, numărul efectiv de zile cuprins între scadențe, iar la numitorul aceleiași fracții, 365 sau 366 de zile, după caz;

b) fie luând în calcul la numărătorul fracției numărul 30 zile, iar la numitorul fracției numărul 360.

Art. 19. - (1) Sunt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.

(2) Creditorul trebuie să poată face dovada, inclusiv cu înscris semnat și datat, că a depus toate diligențele pentru informarea consumatorului cu privire la semnarea actelor adiționale.

(3) Se interzice introducerea în contractele de credit a clauzelor prin care:

a) consumatorul este obligat să păstreze confidențialitatea prevederilor și a condițiilor contractuale;

b) creditorul poate declara scadent sau denunța unilateral contractul ori poate penaliza consumatorul în cazul afectării reputației creditorului;

c) creditorul poate declara scadent anticipat creditul în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte încheiate cu același creditor, cu alți creditori sau cu alți terți;

d) creditorul impune consumatorului încheierea contractului de asigurare a bunurilor aduse în garanție cu o societate agreată de creditor.

(4) Creditorii nu au dreptul să refuze încasarea ratelor de credit în moneda în care s-a acordat creditul.

(5) Creditorii oferă rest consumatorilor la plata ratelor de credit în valuta în care s-a efectuat plata.

(6) În situația în care, la momentul efectuării plății de către consumatori, creditorii nu dețin la vânzare moneda în care au acordat creditul, aceștia au obligația de a efectua schimbul valutar la cursul Băncii Naționale a României, fără nici un alt cost pentru consumator.

Art. 20. - (1) Orice notificare cu privire la modificarea conținutului clauzelor contractuale va fi transmisă consumatorilor cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de aplicarea acestora, cu excepția situațiilor în care consumatorul solicită modificări ale contractului.

(2) Consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile calendaristice de la primirea notificării pentru a comunica opțiunea sa de acceptare sau de neacceptare a noilor condiții.

(3) Neprimirea unui răspuns din partea consumatorului în termenul menționat anterior nu este considerată acceptare tacită și contractul rămâne neschimbat.

(4) În cazul în care consumatorul nu acceptă noile condiții, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul scadent.

Art. 21. - (1) Creditorii au obligația de a primi și înregistra petițiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea acestora.

(2) Creditorii depun diligențele necesare în vederea reparării prejudiciilor cauzate consumatorilor în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la constatare.

Art. 22. – (1) În termen de cel mult 5 zile calendaristice de la încetarea contractului de credit, creditorul oferă consumatorului gratuit, din oficiu, un document care fie atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile dintre părți decurgând din contractul respectiv, fie indică obligațiile contractuale neîndeplinite. Totodată, se închid și conturile creditului, fără a fi necesară depunerea unei alte cereri de către consumator și fără plata unor costuri suplimentare, cu excepția următoarelor situații:

- a) contul curent a fost deschis anterior contractării creditului, în vederea derulării altor operațiuni;
- b) la data încetării contractului de credit, contul curent este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator;
- c) conturile sunt poprite sau indisponibilizate, conform prevederilor legale, pentru îndeplinirea de către consumator a unor obligații asumate față de creditorul însuși sau față de terți.

(2) Consumatorul este informat în scris cu privire la situațiile menționate la alin. (1) lit. a), b) și c), precum și cu privire la eventualele taxe ce ar mai trebui plătite, precum taxele de radiere a garanțiilor.

Art. 23. - Orice notificare pe care creditorul o face consumatorului trebuie să fie semnată, datată și cu număr de înregistrare. Orice notificare ce nu conține aceste minime informații este considerată nulă de drept. Creditorul transmite notificările fie personal contra semnătură și dată de primire, fie prin recomandată cu confirmare de primire sau prin orice alt mijloc care asigură confirmarea primirii.

Art. 24. - Se interzice:

- a) încheierea la distanță sau în afara spațiilor comerciale a contractelor de credit ce cad sub incidența prezentei ordonanțe;
- b) intermediarului de credite să desemneze persoane fizice autorizate sau persoane juridice să desfășoare activități în numele și pe seama sa.

Art.25. (1) Contractele de asigurare puse la dispoziția consumatorilor de către societățile de asigurare trebuie să fie suficiente și eficiente pentru acoperirea riscurilor ce pot decurge ca urmare a neexecutării unui contract de credit.

(2) În toate situațiile, societățile de asigurare oferă consumatorului posibilitatea de a încheia contract de asigurare pentru risc financiar de neplată.

Art.26. În orice situație, dobânda anuală efectivă nu poate fi mai mare de 14%.

SECȚIUNEA a 2-a Informații ce trebuie incluse în contractele de credit

Art. 27. - (1) Contractul de credit specifică în mod clar și concis următoarele:

- a) tipul de credit;
- b) identitatea și adresa sediului social și a punctului de lucru/adresa de domiciliu a părților contractante, precum și, după caz, identitatea și adresa sediului social și/sau a punctului de lucru ori, după caz, adresa de domiciliu a intermediarilor de credit implicați;
- c) durata contractului de credit;
- d) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează tragerea creditului;
- e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plata pentru un anumit bun, bunul respectiv și prețul de achiziție al acestuia;
- f) rata dobânzii aferente creditului și tipul acesteia, fixă sau variabilă;
- g) condițiile care guvernează aplicarea ratei dobânzii aferente creditului, formula de calcul a acesteia, precum și termenele, condițiile și procedura pentru modificarea ratei dobânzii aferente creditului și, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, informațiile prevăzute anterior privind toate ratele dobânzii aplicabile;

- h) în cazul creditelor acordate în valută, cursul de schimb valabil la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda națională;
- i) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătibila de către consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menționează toate ipotezele folosite pentru calcularea acestei rate;
- j) suma, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, după caz, ordinea în care se vor efectua plățile, în scopul rambursării, pentru diferitele solduri restante cu rate diferite ale dobânzii aferente creditului;
- k) în cazul rambursării în rate a valorii totale a creditului, dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratuit, în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit, pe hârtie sau pe alt suport durabil, conform deciziei consumatorului, un tabel de amortizare/grafic de rambursare, precum și o copie a contractului de credit;
- l) în cazul în care costurile și dobânzile trebuie plătite fără a se rambursa nicio parte din valoarea totală a creditului, un extras care arată perioadele și condițiile pentru plata dobânzii și a oricăror costuri aferente creditului;
- m) costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi care înregistrează atât operațiunile de plata, cât și tragerile din credit, cu excepția cazului în care deschiderea unui cont este opțională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plata, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultând din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;
- n) rata dobânzii, în cazul plăților restante, aplicabilă la data încheierii contractului de credit și măsurile pentru ajustarea acesteia și, după caz, orice costuri datorate în caz de neplată;
- o) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților; contractul de credit va conține obligatoriu o prevedere prin care consumatorul este atenționat despre raportarea la Biroul de credit, Centrala Riscurilor de Credit și/sau la alte structuri asemănătoare existente, precum și cu privire la termenul în care se fac aceste raportări, în cazul în care acesta întârzie cu achitarea ratelor datorate;
- p) după caz, o mențiune potrivit căreia va fi necesară plata unor taxe, onorarii și costuri în legătură cu încheierea, publicitatea și/sau înregistrarea contractului de credit și a documentelor accesorii acestuia, inclusiv taxele notariale;
- q) garanțiile și tipul de asigurare necesară;
- r) dreptul de rambursare anticipată, procedura de rambursare anticipată, precum și, după caz, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care va fi determinată această compensație;
- s) procedura care trebuie urmată în exercitarea dreptului de a solicita încetarea contractului de credit;
- ș) dacă există sau nu un mecanism extrajudiciar de reclamație și despăgubire pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acesta;
- t) alte condiții și clauze contractuale;
- ț) datele de contact ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor pentru adresarea de petiții, respectiv reclamații.

(2) Toate informațiile prevăzute la alin. (1), inclusiv cele aferente unor servicii în privința cărora consumatorul nu dispune de libertate de alegere, sunt prevăzute în contract, fără a se face trimitere la condițiile generale de afaceri ale creditorului, la lista de tarife și comisioane sau la orice alt înscris.

Art. 28. - (1) În cazul în care se aplică prevederile art. 27 alin. (1) lit. k), creditorul pune la dispoziția consumatorului un tabel de amortizare/grafic de rambursare cu îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor condiții:

- a) în mod gratuit;
- b) în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit;
- c) pe hârtie sau pe alt suport durabil, conform deciziei consumatorului.

(2) Tabelul de amortizare/graficul de rambursare indică:

- a) valoarea fiecărei plăți datorate, cu indicarea separată a sumelor din care este compusă fiecare astfel de plată;

- b) termenele și condițiile de plată ale acestor sume;
- c) valoarea totală a creditului rămasă de rambursat;
- d) dobânda calculată pe baza ratei dobânzii aferente creditului;
- e) orice costuri suplimentare.

(3) În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau pot fi percepute costurile suplimentare pe baza contractului de credit și conform prezentei ordonanțe, tabelul de amortizare/graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în tabel/grafic vor rămâne valabile numai până la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau perceperea costurilor suplimentare potrivit contractului de credit.

CAPITOLUL V Dobânda anuală efectivă

Art. 29.- (1) DAE se calculează în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr. 1.

(2) Costurile deschiderii și menținerii unui anumit cont, costurile utilizării unui mijloc de plată atât pentru tranzacții, cât și pentru trageri din acel cont, precum și alte costuri legate de operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, ori de câte ori deschiderea unui cont sau menținerea acestuia este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea acestuia în conformitate cu termenii și condițiile oferite.

(3) Calculul DAE se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămână valabil pe perioada convenită, iar creditorul și consumatorul își vor îndeplini obligațiile în condițiile și în termenele convenite în contractul de credit.

(4) În cazul contractelor de credit care cuprind clauze care permit variații ale ratei dobânzii și, după caz, ale cheltuielilor incluse în DAE, dar necuantificabile la momentul calculării, DAE se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobânzii și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul stabilit în momentul încheierii contractului.

(5) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă inițială de cel puțin cinci ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, calculul DAE suplimentare, cu caracter ilustrativ, menționate în FEIS, acoperă doar perioada inițială pe care se aplică rata fixă și se bazează pe ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, capitalul rămas de rambursat este plătit.

(6) În cazul contractelor de credit care permit variații ale ratei dobânzii, creditorii informează consumatorul cu privire la posibilul impact al variațiilor asupra sumelor de plată și asupra DAE, cel puțin prin intermediul FEIS și prin contract.

(7) Obligația prevăzută la alin. (6) se realizează prin furnizarea către consumator a unei DAE suplimentar reprezentativ care ilustrează eventualele riscuri aferente unei creșteri semnificative a ratei dobânzii. Exemplul ilustrează DAE la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii.

(8) În cazul în care rata dobânzii nu este plafonată, informația prevăzută la alin. (6) este însoțită de o avertizare care evidențiază faptul că se poate schimba costul total al creditului consumatorului, arătat de DAE. Această prevedere nu se aplică contractelor de credit în cadrul cărora rata dobânzii este fixată pentru o perioadă inițială de cel puțin cinci ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere privind rata dobânzii, în vederea convenirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, pentru care se menționează în FEIS o DAE suplimentară, cu caracter ilustrativ.

Art. 30. - Dacă sunt aplicabile, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa nr. 1 se utilizează la calcularea DAE.

CAPITOLUL VI Împrumuturi în valută

Art. 31. – (1) Creditorul se asigură că, în cazul în care un contract de credit se referă la un împrumut în valută, contractul prevede dreptul consumatorului de a putea converti, oricând pe parcursul relației contractuale, contractul de credit într-o monedă alternativă, precum și alte aranjamente de reducere a riscului valutar, conform art. 35, astfel încât consumatorul să poată alege una din variante.

(2) Pentru a beneficia de dreptul conferit la alin. (1), consumatorul depune o cerere scrisă.

Art. 32. - (1) În cazul în care consumatorul decide să utilizeze dreptul de a converti contractul de credit într-o monedă alternativă, creditorul nu impune restricții și oferă consumatorului produsele disponibile din oferta creditorului la momentul înaintării cererii de conversie de către consumator .

(2) Creditorul transmite oferta sa consumatorului în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 15 zile calendaristice de la data înregistrării cererii consumatorului.

Art.33.- (1) Moneda alternativă prevăzută la art. 31alin. (1) este:

a) moneda în care, în principal, consumatorul își primește venitul sau deține activele care finanțează plata creditului, astfel cum este indicat la momentul în care a fost realizată cea mai recentă evaluare a bonității în raport cu contractul de credit;

b) moneda statului membru în care consumatorul fie a avut reședința la momentul la care a fost încheiat contractul de credit, fie își are reședința în prezent.

(2) Creditorii se asigură că variantele menționate la alin. (1) sunt disponibile pentru consumator, acesta având dreptul să aleagă oricare dintre variante.

Art. 34. - Cursul de schimb la care se efectuează conversia este cursul de schimb publicat de Banca Națională a României în ziua solicitării conversiei sau cursul de schimb stabilit în contract ori agreed de părți numai dacă acesta este mai avantajos pentru consumator.

Art. 35. - (1) În cazul aranjamentelor de reducere a riscului valutar, creditorul oferă consumatorului cel puțin una din următoarele posibilități:

a) reducerea marjei dobânzii;

b) reducerea comisionului de administrare.

(2) Reducerea prevăzută la lit. a) și b) trebuie să fie semnificativă, respectiv de cel puțin 10% din costul aferent ratei lunare.

(3) Reducerea costurilor se aplică atunci când valoarea totală plătită de consumator care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice variază cu mai mult de 20% în raport cu valoarea la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb de la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda națională.

(4) Reducerea prevăzută la alin. (1) și (2) se menține atât timp cât se îndeplinesc condițiile de la alin. (3).

Art. 36. - (1) Creditorii efectuează, la momentul solicitării conversiei creditelor sau a reducerii costurilor, fără costuri și comisioane suplimentare, o simulare privind graficul de plăți, atât în moneda contractului, în moneda națională, cât și în moneda de conversie.

(2) Modificarea contractelor aflate în derulare se va face prin acte adiționale convenite cu creditorii, fără costuri respectiv comisioane percepute de creditori sau alte garanții din partea consumatorilor.

(3) Se interzice încheierea unui nou contract de credit ca urmare a efectuării conversiei sau a reducerii costurilor, cu excepția cazului în care consumatorul solicită în mod expres acest lucru.

(4) Consumatorul are dreptul de a converti creditul de mai multe ori, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în prezentul capitol.

Art. 37.- (1) Creditorii se asigură că, în cazul în care un consumator deține un împrumut în valută, acesta este avertizat, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil de comun acord agreeat între părți, cu confirmare de primire, în cazurile în care valoarea totală plătită de consumator care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice variază cu mai mult de 20% în raport cu valoarea la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb de la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda națională. Avertizarea trebuie să conțină informații referitoare la dreptul consumatorului de a converti, respectiv de a beneficia de diminuarea costurilor, precum și procedura de urmat.

(2) Aranjamentele aplicabile în temeiul prezentului capitol se aduc la cunoștința consumatorului în FEIS și în contractul de credit. FEIS include un exemplu ilustrativ al impactului pe care îl are o fluctuație valutară de 20 %.

CAPITOLUL VII

Creditele cu rată variabilă a dobânzii

Art. 38. – (1) În contractele de credit cu dobânda variabilă se vor aplica următoarele reguli:

a) dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință EURIBOR/ROBOR/LIBOR la o anumită perioadă sau din rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, în funcție de valuta creditului, la care creditorul adaugă o anumită marjă fixă pe toată perioada derulării contractului;

b) în acord cu politica comercială a fiecărui creditor, acesta poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al indicelui de referință, având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului, să revină la valoarea marjei menționate în contract la data încheierii acestuia și/sau la nivelul real al indicelui de referință;

c) modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii variabile, atât în sensul majorării, cât și în cel al reducerii acesteia;

d) valoarea indicilor de referință utilizați în formula de calcul a dobânzii variabile va fi afișată și permanent actualizată, pe site-urile de internet și la toate punctele de lucru ale creditorilor.

(2) Creditorii păstrează înregistrări ale indicilor de referință pentru calcularea ratei dobânzii pe care le pun la dispoziția consumatorilor.

Art.39. - (1) Consumatorul este informat, pe hârtie sau pe alt suport durabil, în legătura cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare.

(2) Informațiile cuprind cel puțin următoarele:

a) valoarea plăților de efectuat după ce noua rată a dobânzii produce efecte;

b) în cazul în care numărul sau frecvența plăților se modifică, informații în legătura cu acestea.

(3) La solicitarea expresă a consumatorului, se poate conveni în contractul de credit ca informațiile prevăzute la alin. (1) și (2) să fie transmise periodic consumatorului.

CAPITOLUL VIII

Rambursarea anticipată

Art.40. – (1) Consumatorul are dreptul, în orice moment, de a-și îndeplini integral sau parțial obligațiile care îi revin în temeiul unui contract de credit înainte de încetarea acestuia. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, această reducere constând în dobânda și costurile aferente sumei rambursate anticipat pentru perioada dintre data rambursării anticipate și data prevăzută pentru încetarea contractului de credit.

(2) Dreptul consumatorului de a rambursa anticipat nu poate fi condiționat de plata unei anumite sume minime sau de un anumit număr de rate.

(3) În cazul rambursării anticipate parțiale, consumatorul are dreptul să aleagă între:

a) diminuarea valorii ratei lunare și menținerea perioadei de creditare inițiale;

- b) menținerea valorii ratei lunare și diminuarea perioadei de creditare inițiale;
- c) diminuarea valorii ratei lunare și diminuarea perioadei de creditare inițiale.
- (4) În situația în care creditul este rambursat anticipat și există un contract de asigurare atașat creditului, consumatorul poate opta fie pentru menținerea în vigoare a contractului de asigurare, cu încheierea unui act adițional în vederea schimbării beneficiarului asigurării, fie pentru încetarea valabilității acestuia cu posibilitatea restituirii diferenței de primă aferentă perioadei rămase, conform prevederilor condițiilor de asigurare.

Art. 41. - (1) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă.

(2) O astfel de compensație nu poate fi mai mare de:

- a) 1 % din valoarea principalului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mare de un an;
- b) 0,5 % din valoarea principalului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit nu este mai mare de un an.
- (3) Creditorul stabilește o metodă de calcul a compensației clară și ușor verificabilă, pe care o va face cunoscută consumatorului din stadiu precontractual.

Art. 42. - Nu se solicită o compensație pentru rambursare anticipată în niciunul dintre următoarele cazuri:

- a) rambursarea a fost realizată ca urmare a executării unui contract de asigurare care are drept scop asigurarea riscului de neplată;
- b) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului nu este fixă.

Art. 43. - Orice compensație nu poate depăși cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.

Art. 44. - (1) Atunci când un consumator urmărește să-și îndeplinească obligațiile în temeiul unui contract de credit înainte ca acesta să înceteze de drept, creditorul furnizează consumatorului fără întârziere, după primirea solicitării, pe hârtie sau pe alt suport durabil, informațiile necesare pentru analizarea opțiunii respective.

(2) Aceste informații cuprind cel puțin cuantificarea implicațiilor pe care le are pentru consumator îndeplinirea obligațiilor înainte de expirarea contractului de credit și o evidențiere clară a oricăror ipoteze utilizate. Creditorii utilizează ipotezele prevăzute la art. 41 - 43.

CAPITOLUL IX

Arierate și executare silită

Art. 45. (1) Creditorul instituie și actualizează în permanență proceduri pentru a identifica, în cel mai scurt timp, consumatorii aflați în dificultate de plată, în scopul prevenirii acumulării restanțelor.

(2) Creditorul instituie și actualizează în permanență politici și proceduri pentru abordarea și relaționarea eficientă cu consumatorii care se află în dificultate de plată. Politica de relaționare cu consumatorii presupune inclusiv furnizarea de informații adecvate de către creditor, spre exemplu prin intermediul paginilor de internet și a materialelor scrise, precum și prin acordarea de sprijin consumatorilor care se află în dificultate de plată.

(3) Creditorul asigură o instruire adecvată a personalului care abordează consumatorii care se află în dificultate de plată.

Art.46 (1) Atunci când un consumator se află în dificultate de plată, creditorul trebuie să conlucreze cu consumatorul pentru a stabili motivele apariției dificultăților și pentru a se lua măsuri adecvate de către creditor.

(2) Orice interacțiune dintre creditor și consumator în legătură cu dificultatea de plată a acestuia respectă păstrarea confidențialității oricăror informații referitoare la consumator și la relația contractuală.

(3) Creditorul, precum și orice mandatar care acționează în numele creditorului, menține un nivel de contact și de comunicare proporțional cu cerințele de informare, și nu excesiv, cu un consumator aflat în dificultate de plată.

Art.47. (1) Creditorul comunică în mod clar și într-un limbaj simplu.

(2) Creditorul acordă sprijin și cel puțin următoarele informații consumatorilor care se află în dificultate de plată:

- a) numărul de plăți neefectuate sau efectuate parțial;
- b) suma totală a plăților întârziate;
- c) costurile asociate plăților întârziate;
- d) importanța cooperării consumatorului cu creditorul pentru a rezolva situația.

(3) În cazurile în care dificultatea de plată a consumatorului persistă, creditorul oferă consumatorului următoarele informații:

- a) informații cu privire la consecințele plăților neefectuate, incluzând dobânzile penalizatoare și posibila pierdere a proprietății;
- b) informații despre drepturile consumatorului aflat în astfel de situații.

Art.48. (1) Creditorul trebuie să țină cont de circumstanțele individuale ale consumatorului, de interesele și drepturile consumatorului, precum și de capacitatea de rambursare a acestuia atunci când oferă soluții.

(2) Soluțiile oferite pot include una sau mai multe din următoarele concesiilor acordate consumatorului:

- i) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit utilizând una din ofertele curente ale creditorului;
- ii) modificarea termenilor și condițiilor din contractul de credit, care poate include, printre altele:
  - a) prelungirea duratei contractului de credit;
  - b) schimbarea tipului contractului de credit;
  - c) amânarea plății sumei totale sau parțiale a ratei de rambursare pentru o perioadă;
  - d) schimbarea ratei dobânzii;
  - e) oferirea unei perioade fără plăți;
  - f) reducerea pe perioade scurte a ratei;
  - g) consolidarea mai multor credite care poate oferi un termen mai lung de creditare și o rata mai mică;
  - h) rescadențarea ratelor;
  - i) reeșalonarea ratelor.

(3) În orice situație, soluțiile oferite potrivit alin. (1):

- a) nu impun costuri suplimentare pentru consumator;
- b) nu determină o reevaluare a bunului adus în garanție, decât la solicitarea expresă a consumatorului, și, de asemenea, nu impun o altă garanție.

Art.49. Creditorul documentează motivele pentru care opțiunea/opțiunile oferită/oferte consumatorului este/sunt adecvată/adecvate pentru circumstanțele individuale ale acestuia și trebuie să elaboreze și să țină evidențe ale interacțiunilor dintre acesta și consumatorul aflat în dificultate de plată pentru o perioadă rezonabilă de timp.

Art.50. - (1) Creditorul ia toate măsurile pentru a preveni declararea scadenței anticipate, inițierea procedurilor de executare silită a consumatorilor ori vânzarea debitelor restante către entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe.

(2) Creditorul trebuie să poată face dovada că a depus toate diligențele în vederea evitării inițierii procedurilor menționate la alin. (1).

(3) Cel mai târziu după neachitarea consecutivă a trei rate de către consumator, creditorul îl notifică, în scris, oferind soluții eficiente și adecvate pentru achitarea debitului, în funcție de situația consumatorului.

(4) Oricând pe parcursul relației contractuale, la solicitarea consumatorului, creditorul oferă acestuia soluții adecvate și eficiente pentru achitarea debitului, chiar dacă nu sunt înregistrate restanțe, însă consumatorul face dovada unei situații dificile sau a iminenței neplății.

Art.51. Creditorul îl notifică pe consumator cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de declararea scandentă a creditului sau de inițierea procedurii de executare silită, după caz, informându-l cu privire la drepturile pe care le are în această situație.

Art.52. – (1) În cazul imposibilității consumatorilor de a accepta majorarea dobânzii cu cel puțin două puncte procentuale raportat la momentul încheierii contractului, creditorul face o propunere, transmisă în scris, de reeșalonare sau de refinanțare a creditului, în raport cu veniturile actuale ale consumatorului. Părțile agreează propunerea prin act adițional ce va fi valabil până la dispariția cauzei dar nu mai mult de 12 luni.

(2) Consumatorii notifică creditorilor faptul că se află în imposibilitatea acceptării majorării dobânzii creditului.

Art.53. - (1) Dobânda penalizatoare se calculează pe bază de procent fix și se aplică la valoarea ratelor restante din principal.

(2) Dobânda penalizatoare nu poate depăși cu mai mult de trei puncte procentuale rata anuală a dobânzii curente.

(3) În cazul în care consumatorul sau soțul/soția acestuia se află în una din următoarele situații: șomaj, reducere drastică a salariului, deces, dobânda penalizatoare nu poate depăși cu mai mult de două puncte procentuale rata dobânzii curente. Prin reducerea drastica a salariului se înțelege o reducere de cel puțin 15% din valoarea acestuia. Această dobânda va fi percepută până la încetarea evenimentului care a generat reducerea veniturilor, dar nu mai mult de 12 luni. În caz de deces, perioada nu poate fi mai mică de 6 luni.

(4) Consumatorul notifică creditorul, de îndată, dar nu mai târziu de 15 zile calendaristice, cu privire la încetarea evenimentului care a generat reducerea veniturilor.

Art. 54. (1) Se interzice aplicarea dobânzilor penalizatoare la soldul creditului sau la valoarea totală a creditului ori la valoarea totală plătită de către consumator.

(2) În toate cazurile, quantumul dobânzilor penalizatoare nu trebuie să depășească soldul creditului și nici quantumul necesar pentru a compensa creditorul pentru costurile suportate în urma nerambursării.

(3) După declararea scadenței anticipate, se poate percepe doar o dobândă penalizatoare ce nu poate depăși cu mai mult de două puncte procentuale rata dobânzii curente.

(4) Pe parcursul procedurii de executare silită se interzice perceperea dobânzilor și a dobânzilor penalizatoare.

(5) Perioada dintre declararea scadenței anticipate și executarea silită este între cel puțin 3 luni și cel mult 6 luni.

Art.55. (1) În situația premergătoare declarării scadente a creditului sau a executării silite consumatorul are dreptul să solicite creditorului vânzarea bunului imobil ipotecat direct de către consumator. Creditorul acordă acest drept pentru o perioadă de cel puțin 6 luni.

(2) Creditorii și consumatorii depun toate eforturile în vederea obținerii celui mai bun preț pentru bunul imobil care face obiectul executării silite.

Art.56. În situația premergătoare declarării scadenței creditului sau a executării silite, creditorul trebuie să se asigure că nu percepe mai mult de 1/3 din veniturile salariale existente în contul curent al consumatorului, cu excepția cazului în care consumatorul optează să plătească o sumă mai mare.

Art.57. Obligațiile prevăzute la art, 45 alin. (2) și (3), art. 46 alin. (2) și (3), art. 48 alin. (1) subpunctul ii), lit. a), c)-i) și alin. (3), art. 49, art. 50 alin. (1) și (2), art. 53 alin. (9), art. 55 și art. 56 se aplică și procedurilor inițiate de entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe.

CAPITOLUL X Cesiunea

Art. 58. – (1) În cazurile în care contractul de credit însuși ori numai creanțele rezultate dintr-un contract de credit se cesionează, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului, orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la despăgubire.

(2) Contractele de credit reglementate de prezenta ordonanță pot fi cesionate numai către creditori, astfel cum sunt definiți la art. 3 pct. 2.

(3) Prin excepție de la alin. (2), creanțele rezultate din contractele de credit neperformante, pentru care creditorul a declarat scandața anticipată ori a inițiat procedura executării silite a consumatorului, pot fi cesionate către entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, astfel cum sunt definite la art. 3 pct. 29.

(4) Cesionarul se subrogă în drepturile și obligațiile cedentului, răspunzând față de consumator atât pentru aspectele trecute cât și pentru cele viitoare cu privire la creanțele primite, inclusiv cu privire la eventualele clauze abuzive din contractele de credit sau la eventualele practici incorecte.

(5) După data intrării în vigoare a contractului de cesiune, contractul de credit nu mai produce efecte între creditorul cedent și consumator;

(6) Prin derogare de la alin. (4) și de la prevederile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin derogare de la prevederile Codului Civil, contractul de credit nu reprezintă titlu executoriu.

Art. 59. - (1) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la art. 58. Cesiunea, individuală sau în cadrul unui portofoliu de creanțe, devine opozabilă consumatorului prin notificarea adresată acestuia de către cedent.

(2) Cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței, este obligat să aibă sediul social sau o sucursală în România pentru rezolvarea eventualelor litigii și pentru a răspunde în fața autorităților publice.

(3) Se interzice cesionarea de creanțe către entități de recuperare creanțe care au printre acționari creditorul cedent inițial sau pe oricare dintre cedenții ulteriori.

(4) Cesiunea se notifică de către cedent consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(5) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil și ușor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12, pe hârtie și va menționa cel puțin următoarele:

a) numele și datele de contact ale creditorului respectiv ale entității care va încasa de la consumator sumele pentru rambursarea creditului după cesiune. Datele de contact includ cel puțin adresa sediului social și a punctului de lucru sau, după caz, a sucursalei din România cu care consumatorul poate ține legătura, numărul de telefon, fax, e-mail;

b) numele creditorului original de la care a fost preluat debitul;

c) data la care s-a realizat cesiunea,

d) quantumul sumei datorate și documentele ce atestă această sumă;

- e) conturile în care se vor efectua plățile;
  - f) faptul că cesionarul preia toate drepturile și obligațiile creditorului cedent.
- (6) În plus față de obligațiile prevăzute la alin. (5), entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe atentionează consumatorul cu privire la:
- a) termenul în care consumatorul ia legătura cu entitatea de recuperare creanțe. Acest termen nu poate fi mai mic de 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării de către consumator;
  - b) dreptul consumatorului de a transmite entității de recuperare creanțe o contestație a existenței debitului ori a cuantumului acestuia în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării, precum și faptul că va primi răspuns în termen de 30 de zile calendaristice la contestația formulată;
  - f) dreptul consumatorului de a se adresa direct instanței de judecată în cazul în care contestă existența debitului ori a cuantumului acestuia;
  - g) faptul că necontestarea de către consumator, în termenul de 30 de zile calendaristice a debitului, nu reprezintă o recunoaștere a sumei de către acesta și nu îl privează pe consumator de dreptul de a se adresa instanței.
- (7) Reprezentanții entităților de recuperare creanțe își declină identitatea și, după caz, se legitimează atunci când se adresează consumatorilor.

Art. 60. – Se interzice:

- a) cesionarea contractului de credit și a accesoriilor precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social sau o sucursală în România, cu excepția cazului în care consumatorul solicită în mod expres acest lucru;
- b) perceperea de comisioane, dobânzi și dobânzi penalizatoare de către entitățile de recuperare creanțe;
- c) perceperea de costuri aferente activității de recuperare de către entitățile de recuperare creanțe;
- d) derularea activităților de recuperare creanțe în perioada celor 30 de zile calendaristice menționate la art. 59 alin. (7) lit. e) și până când este transmis consumatorului răspunsul la contestație;
- e) desfasurarea de activități de recuperare creanțe de alte entități decât cele prevăzute la art. 3 pct. 29 și admise în conformitate cu art. 137;
- f) utilizarea de tehnici care să hărțuiască, oprime sau să abuzeze orice persoană în legătură cu recuperarea creanțelor;
- g) utilizarea, în cadrul procesului de recuperare creanțe, de amenințării sau alte tehnici agresive cu scopul de a vătăma fizic ori psihic consumatorul ori rude ale acestuia, ori de a-i afecta reputația sau proprietatea;
- h) contactarea consumatorului, în cadrul procesului de recuperare creanțe, la locul de muncă al acestuia;
- i) comunicarea, în legătură cu recuperarea creanțelor, cu orice altă persoană decât consumatorul, avocatul acestuia, creditorul sau avocatul creditorului;
- j) afișarea la ușa apartamentului/blocului notificării/somașii/adrese în legătură cu recuperarea creanțelor;
- k) comunicarea entității de recuperare creanțe cu consumatorul în intervalul orar 20:00- 09:00.

CAPITOLUL XI

Servicii de consiliere

Art. 61. - (1) Sunt permise doar serviciile de consiliere independente.

(2) Serviciile de consiliere independente pot fi oferite exclusiv de intermediarii de credite care nu sunt legați.

Art. 62. - (1) Intermediarii de credite nelegați care oferă servicii de consiliere trebuie să fie admiși în acest sens conform art. 103-107. În vederea obținerii admiterii, aceștia elaborează propriile proceduri privind prestarea serviciilor de consiliere, întocmesc criterii de identificare a riscurilor, îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 96-102 referitoare la normele de conduită pentru acordarea de credite

consumatorilor și pe cele de la art. 86-92 referitoare la cerințele în materie de cunoștințe și competențe ale personalului.

(2) Cererea de admitere este adresată Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

Art. 63. - (1) Pentru asigurarea independenței și a imparțialității, se interzice intermediarului de credite nelegat care oferă servicii de consiliere să fie remunerat sau să primească orice fel de foloase de la creditorii. Prestatorul de servicii de consiliere este remunerat doar de către consumator.

(2) Tariful perceput consumatorului stabilit conform art. 102 alin. (2) este prevăzut în contractul de prestări servicii.

Art. 64. - (1) Intermediarul de credite nelegat îl informează în mod explicit pe consumator, după caz în contextul unei anumite tranzacții, dacă i se oferă sau i se pot oferi servicii de consiliere.

(2) Intermediarul de credite nelegat care oferă servicii de consiliere pune la dispoziția consumatorului, înainte de încheierea unui contract de furnizare de servicii de consiliere, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, următoarele informații:

a) gama de produse de care se ține seama atunci când se face recomandarea. Intermediarii sunt obligați să țină seama de o gamă largă de produse de pe întreaga piață în conformitate cu art. 65 alin. (1) lit. b);

b) tariful datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere.

(3) Informațiile menționate la alin. 2 pot fi puse la dispoziția consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare, caz în care este necesar acordul scris al consumatorului cu privire la furnizarea serviciilor de consiliere și la tariful datorat.

Art. 65. - (1) În cazul în care furnizează servicii de consiliere consumatorilor, intermediarii de credite nelegați, pe lângă cerințele prevăzute la art. 63, art. 86- art.92, art. 96, art. 98, art. 99 și art. 100- art.102:

a) obțin informațiile necesare referitoare la situația personală și financiară a consumatorului, la preferințele și obiectivele acestuia, pentru a putea recomanda contracte de credit adecvate. O astfel de analiză se bazează pe informații actualizate la momentul respectiv și ține seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația consumatorului pe durata contractului de credit propus;

b) analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe întreaga piață, respectiv cel puțin un tip de contract existent în oferta fiecărui creditor, și recomandă cel puțin două contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului;

c) acționează în interesul superior al consumatorului:

i) informându-se în legătură cu nevoile și circumstanțele consumatorului;

ii) recomandând contracte de credit adecvate în conformitate cu lit. a) și b);

d) furnizează consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de data solicitării dacă părțile nu stabilesc altfel, un exemplar al recomandării oferite, semnat și stampilat, pe suport de hârtie sau, la solicitarea expresă a consumatorului, pe alt suport durabil, agreat de comun acord.

(2) Intermediarii de credite nelegați trebuie să poată face dovada că au respectat prevederile alin. (1).

Art. 66. - (1) Se interzice utilizarea de către creditorii și intermediarii de credite legați a termenilor de „consiliere” și „consilier” sau a termenilor similari.

(2) Termenii de „consiliere” și „consilier” sau termeni similari pot fi utilizați numai în cazul furnizării de servicii de consiliere.

Art. 67. - Intermediarii de credite avertizează consumatorul atunci când, în contextul situației financiare a acestuia, un contract de credit poate determina un anumit risc pentru consumator.

Art. 68. - Prezentul capitol nu aduce atingere art. 11 referitor la explicații adecvate și nici obligației creditorilor și intermediarilor de credite de a furniza consumatorilor servicii care să îi ajute să își evalueze nevoile financiare și să înțeleagă ce tipuri de produse pot răspunde nevoilor respective.

CAPITOLUL XII

Evaluarea bonității

Art. 69. Înainte de consultarea unei baze de date în scopul evaluării bonității consumatorului, creditorul îl informează în prealabil pe acesta, cu respectarea prevederilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, că urmează să fie consultată o bază de date.

Art. 70. (1) Creditorii precizează în mod clar și ușor de înțeles, în etapa precontractuală, informațiile necesare și documentele ce pot fi verificate independent, pe care consumatorul trebuie să le furnizeze, precum și termenul exact în care consumatorul trebuie să furnizeze informațiile respective.

(2) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorul evaluează bonitatea consumatorului.

Art. 71 - (1) Creditorul realizează evaluarea bonității consumatorului, pe baza factorilor relevanți, în scopul verificării capacității acestuia de a-și îndeplini obligațiile contractuale.

(2) În situația în care consumatorul solicită majorarea semnificativă a valorii totale a creditului, după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informațiile aflate la dispoziția sa privind consumatorul și reevaluează bonitatea acestuia.

(3) Prin derogare de la alin. (2), reevaluarea bonității consumatorului nu este necesară în cazul în care creditorul a efectuat, anterior solicitării, evaluarea bonității consumatorului pentru o valoare totală a creditului care cuprinde majorările semnificative solicitate de consumator ulterior încheierii contractului.

Art. 72 (1) Creditorul poate acorda creditul solicitat ori majora semnificativ valoarea totală a creditului inițial acordat numai în cazul în care se încredințează pe baza evaluării bonității consumatorului, de capacitatea acestuia de a-și îndeplini obligațiile contractuale.

(2) Creditorul nu poate invoca nulitatea contractului de credit sau modifica în detrimentul consumatorului un contract de credit în situația în care constată că nu a realizat corect evaluarea bonității, cu excepția cazului în care aceasta s-a datorat furnizării de către consumator, cu bună știință, de informații false sau incomplete.

Art. 73. (1) În scopul aplicării art. 71 și art. 72, creditorii stabilesc, documentează și păstrează procedurile și informațiile care stau la baza evaluării bonității consumatorilor.

(2) Creditorii stabilesc, în mod proporțional și limitat la scopul pentru care sunt necesare, informațiile ce vor fi solicitate consumatorilor în scopul evaluării bonității.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu prejudiciază dreptul creditorilor de a solicita clarificări cu privire la informațiile primite.

Art. 74. - (1) La evaluarea bonității consumatorilor, creditorii iau în considerare nivelul veniturilor și cheltuielilor consumatorilor și alte informații financiare și economice considerate necesare, suficiente și proporționale în acest scop.

(2) Creditorii nu se bazează, la evaluarea bonității consumatorilor, predominant pe faptul că valoarea bunului imobil depășește valoarea creditului și nici pe perspectiva de creștere a valorii bunului imobil decât dacă creditul este acordat în scopul construirii sau renovării unui bun imobil.

(3) Creditorii obțin informațiile prevăzute la alin. (1) de la consumator și din alte surse interne sau externe relevante, inclusiv, dacă este cazul, de la intermediarii de credit implicați în activitățile preliminare încheierii contractelor de credit.

(4) Pentru scopul aplicării alin. (3), creditorii se asigură că relațiile contractuale stabilite cu intermediarii de credite prevăd obligația celor din urmă de a transmite, cu acuratețe, informațiile obținute de la consumatori necesare creditorului pentru evaluarea bonității acestora.

(5) Creditorii verifică în mod corespunzător informațiile obținute, inclusiv prin consultarea unor documente din surse care pot fi verificate independent, dacă este cazul.

(6) Prin Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, ce se publică în Monitorul Oficial, în termen de 90 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe, se stabilesc criteriile pe care le vor utiliza la evaluarea bonității creditorii non-bancari a căror activitate nu este reglementată, autorizată și supravegheată/monitorizată de Banca Națională a României.

Art. 75. Intermediarii de credite transmit cu acuratețe informațiile necesare obținute de la consumator creditorului relevant, pentru a permite efectuarea evaluării bonității.

Art. 76. (1) Consumatorii furnizează informații corecte și complete ca răspuns la solicitarea menționată la art. 70, art. 73 alin. (2) și (3) pentru efectuarea unei evaluări corespunzătoare a bonității.

(2) Creditorul sau intermediarul de credite avertizează consumatorul că, în cazul în care creditorul nu este în măsură să efectueze o evaluare a bonității deoarece consumatorul decide să nu furnizeze informațiile sau verificarea necesare pentru evaluarea bonității, creditul nu poate fi acordat. Aceasta avertizare poate fi transmisă într-un format standardizat.

Art. 77. Atunci când cererea de credit este respinsă, creditorul îl informează pe consumator fără întârziere în legătură cu respingerea și, după caz, îi comunică acestuia dacă decizia este bazată pe prelucrarea automatizată a datelor. În cazul în care respingerea cererii de credit se bazează pe consultarea unei baze de date, creditorul îl informează de asemenea pe consumator în legătură cu rezultatul acestei consultări și cu caracteristicile bazei de date consultate.

Art. 78. Prevederile prezentului capitol nu aduc atingere aplicării Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, în special art. 4 din aceasta.

CAPITOLUL XIII Accesul la baze de date

Art. 79 - În scopul evaluării bonității consumatorilor, sistemele de evidență de tipul birourilor de credit, private sau publice, asigură, în cazul creditului transfrontalier, accesul creditorilor din alte state membre la bazele de date gestionate în condiții nediscriminatorii față de creditorii naționali, pe toată durata contractului de credit.

Art. 80 - Prezentul capitol nu aduce atingere aplicării Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XIV Evaluarea bunului

Art. 81. - (1) La evaluarea unui bun imobil sunt utilizate standardele de evaluare obligatorii adoptate de Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România.

(2) Creditorii se asigură că evaluarea unui bun imobil se realizează de către evaluatori autorizați, independenți, membrii ai Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România.

(3) Evaluarea se comunică de către evaluator consumatorului și creditorului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, de comun acord stabilit.

(4) Creditorii păstrează un exemplar al evaluării pe toată durata derulării contractului de credit.

Art. 82. - (1) Competența evaluatorilor din punct de vedere profesional se realizează conform Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 628 din 02 septembrie 2011, cu modificările ulterioare.

(2) Creditorii se asigură că evaluatorii sunt independenți în raport cu procesul de acordare a creditului astfel încât să se asigure o evaluare imparțială și obiectivă.

Art. 83. - (1) Consumatorul are dreptul să aleagă dacă evaluarea este realizată de un evaluator angajat/remunerat de creditor sau de un alt evaluator.

(2) În cazul în care consumatorul decide ca evaluarea să fie realizată de un evaluator ce nu este angajat/remunerat de creditor, consumatorul are dreptul să aleagă între un evaluator agreeat de creditor și orice alt evaluator autorizat, membru al Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România.

(3) În situația menționată la alin. (2), evaluarea se realizează în baza unui contract de prestare servicii de evaluare încheiat cu consumatorul.

(4) În cazul în care creditorii solicită un raport standard de evaluare, aceștia comunică evaluatorului ales de consumator formatul standard, fără întârziere nejustificată.

(5) Creditorul informează consumatorii, o data cu înmânarea FEIS, cu privire la drepturile prevăzute la alin. (1)-(4).

Art. 84. - Creditorii țin evidențe corespunzătoare ale tipurilor de bunuri imobile acceptate ca garanție, precum și a polițelor aferente de subscriere a ipotecilor care sunt utilizate.

Art.85. Institutul Național de Statistică realizează o monitorizare statistică corespunzătoare a pieței de bunuri imobile rezidențiale, inclusiv pentru scopuri de supraveghere a pieței, după caz prin elaborarea și utilizarea de indici de prețuri specifici care pot fi publici sau privați sau ambele.

CAPITOLUL XV

Cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului

Art. 86. Creditorii și intermediarii de credite se asigură că personalul lor deține și își actualizează constant un nivel adecvat de cunoștințe și competență în raport cu elaborarea, oferirea sau acordarea contractelor de credit și cu efectuarea activităților de intermediere de credite în sensul art. 3 pct. 5 sau furnizarea de servicii de consiliere, după caz. Atunci când încheierea unui contract de credit include un serviciu accesoriu legat de acesta, personalul trebuie să dețină cunoștințe și competență referitoare la respectivul serviciu accesoriu.

Art. 87. Atunci când un creditor sau un intermediar de credite cu sediul social în România prestează servicii în alt stat membru:

(i) printr-o sucursală – respectă cerințele minime în materie de cunoștințe și competență aplicabile personalului unei sucursale din statul membru gazdă;

(ii) în temeiul libertății de a presta servicii – în cazul în care statul membru gazdă a stabilit cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru cerințele menționate la anexa nr. 3 punctul 1 literele b), c), e) și f), respectă aceste cerințe precum și cerințele minime din cadrul anexei nr. 3 pentru celelalte aspecte. În cazul în care statul membru gazdă nu a stabilit cerințele minime în materie de cunoștințe și competență, respectă cerințele minime din cadrul anexei nr. 3.

Art. 88. Atunci când un creditor sau un intermediar de credite cu sediul social în alt stat membru prestează servicii pe teritoriul României:

(i) printr-o sucursală – acesta respectă cerințele minime în materie de cunoștințe și competență prevăzute la anexa nr. 3;

(ii) în temeiul libertății de a presta servicii - acesta respectă cerințele minime în materie de cunoștințe și competență prevăzute la anexa nr. 3 punctul 1 literele b), c), e) și f) precum și cerințele stabilite de statul membru de origine pentru celelalte aspecte.

Art. 89. Cu excepția situațiilor prevăzute la art. 87, cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor sau al intermediarilor de credite cu sediul social în România sunt prevăzute la anexa nr. 3.

Art. 90. Creditorii și intermediarii de credite sunt obligați să furnizeze, în termen de 5 zile lucrătoare, dovezile pe care autoritatea competentă le consideră necesare pentru a supraveghea respectarea prevederilor art. 86.

Art. 91 În scopul supravegherii eficiente a creditorilor și a intermediarilor de credite care prestează servicii pe teritoriul altui stat membru în temeiul libertății de a presta servicii, autoritățile competente ale statelor membre gazdă și de origine cooperează îndeaproape în vederea supravegherii și aplicării eficiente a cerințelor minime în materie de cunoștințe și competență de către statul membru gazdă. În acest scop, acestea își pot delega reciproc sarcini și responsabilități.

Art. 92. Prin Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor se poate completa Anexa nr. 3 și se pot stabili categoriile de diplome, respectiv certificări și criteriile de selectare a prestatorilor de servicii de formare, respectiv de evaluare profesională, ce pot fi abilitați să organizeze cursurile, respectiv să elibereze diplomele.

CAPITOLUL XVI Norme de conduită

Art. 96. - (1) Creditorii, intermediarii de credite și entitățile de recuperare creanțe au obligația ca, în momentul elaborării produselor de credit sau al acordării, intermediării sau prestării serviciilor de consiliere privind creditele și, după caz, a serviciilor accesorii către consumatori ori a recuperării creanțelor, să acționeze cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism, ținând seama de drepturile și interesele consumatorilor.

(2) Acordarea, intermedierea sau prestarea de servicii de consiliere privind creditul și, după caz, a serviciilor accesorii, se bazează pe informațiile referitoare la situația specifică a consumatorului și pe orice cerință specifică adusă la cunoștință de către acesta, precum și pe ipoteze rezonabile cu privire la riscurile aferente situației consumatorului pe durata contractului de credit.

(3) Prestarea de servicii de consiliere se bazează pe informațiile prevăzute la alin. (2) precum și pe cele impuse la art. 65.

(4) Creditorii, intermediarii de credite și entitățile de recuperare creanțe au obligația să întocmească proceduri interne pe care să le prezinte, la cerere, autorității competente în vederea verificării respectării acestora.

(5) Intermediarii de credit legați prevăzuți la art. 3 pct. 7 lit. a) își pot desfășura activitatea în baza procedurilor întocmite și puse la dispoziție de creditorul în numele căruia aceștia acționează în mod exclusiv. Intermediarii de credit legați prezintă procedurile, la cerere, autorității competente în vederea verificării respectării acestora.

Art. 97. - (1) Atunci când sunt furnizate informații consumatorilor în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta ordonanță, respectivele informații sunt oferite în mod gratuit.

(2) Creditorii și intermediarii de credit trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare prevăzute în prezenta ordonanță.

Art. 98. (1) Activitatea de intermediere credite poate fi desfășurată doar de intermediarii de credite.
(2) Se interzice creditorilor să contracteze alte persoane fizice sau juridice pentru a intermedia credite.

Art. 99. - Atunci când intermediarii de credite nelegați oferă și servicii de consiliere, creditorii oferă acestora cel puțin următoarele informații:

- a) fișele complete de produs, inclusiv modelul de contract de credit;
- b) promoțiile sau reducerile oferite anumitor tipuri de clienți;
- c) reducerile și produsele speciale concepute pentru angajații din companiile partenere;
- d) proceduri de acceptare și calculare a veniturilor eligibile;
- e) formulare tipizate utilizate de consumator în relația cu creditorul;
- f) formulele de calcul ale gradelor de îndatorare;
- g) formulele de calcul ale ratelor existente avute în vedere la obținerea încadrării;
- h) tipurile de garanții imobiliare acceptate și condițiile specifice;
- i) liste cu colaboratorii agreeți.

Art. 100. – Entitățile de recuperare creanțe și creditorii stabilesc și aplică politici de remunerare pentru personalul propriu și pentru intermediarii de credit care acționează în numele lor astfel încât să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art. 96.

Art. 101. - La stabilirea și aplicarea politicilor de remunerare a personalului responsabil cu evaluarea bonității consumatorilor, creditorii trebuie să respecte, de o manieră și într-o măsură corespunzătoare dimensiunii și organizării lor interne, precum și naturii, extinderii și complexității activităților desfășurate, următoarele principii:

- a) politica de remunerare promovează și este compatibilă cu o administrare a riscurilor sănătoasă și eficace, fără a încuraja asumarea de riscuri care depășește nivelul toleranței la risc a creditorului;
- b) politica de remunerare corespunde strategiei de afaceri, obiectivelor, valorilor și intereselor pe termen lung ale creditorului și cuprinde măsuri pentru a evita conflictele de interese, în special prin asigurarea faptului că remunerația nu depinde de numărul sau ponderea solicitărilor de credit acceptate.

Art. 102. - (1) Comisioanele sau onorariile de orice fel plătite intermediarului de credite de către creditor asigură respectarea obligațiilor prevăzute la art. 96 și sunt egale ca valoare pentru fiecare tip de produs oferit consumatorului și nu sunt raportate la suma ce poate face obiectul contractului.

(2) Intermediarii de credite pot percepe de la consumator, înainte de încheierea unui contract de credit, un comision în suma fixă cu condiția informării prealabile a consumatorului și a acordului scris al acestuia.

(3) Pot percepe comisioane sau onorarii de la creditori doar intermediarii de credite legați și intermediarii de credite nelegați care nu oferă servicii de consiliere.

(3) La cererea consumatorului, intermediarii de credite care primesc un comision de la unul sau mai mulți creditori furnizează informații despre variațiile nivelului comisioanelor plătibile de diferiții creditori care oferă contractele de credit propuse consumatorului. Consumatorul este informat că are dreptul de a cere aceste informații.

(4) În cazul în care intermediarul de credite percepe un onorariu de la consumator și primește, în plus, comisioane din partea creditorului sau de la o terță parte, intermediarul de credite explică consumatorului dacă comisionul va fi compensat de onorariu, parțial sau integral.

CAPITOLUL XVII

Cerințe în materie de înființare și supraveghere a intermediarilor de credite

Art.103. - (1) Pentru a desfășura integral sau parțial activitățile de intermediere a creditelor prevăzute la art. 3 pct. 5 sau pentru a presta servicii de consiliere, intermediarii de credite primesc admiterea corespunzătoare.

(2) Admiterea intermediarilor de credite este condiționată, pe lângă condițiile prevăzute la art. 86-91, și de îndeplinirea cel puțin a următoarelor condiții profesionale:

a) intermediarii de credite dețin o asigurare de răspundere civilă profesională care acoperă teritoriile în care oferă servicii sau o altă garanție comparabilă pentru răspunderea care decurge din neglijența profesională. Suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile este cea stabilită prin Regulamentul Delegat (UE) nr. 1125/2014 al Comisiei din 19 septembrie 2014 de completare a Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile pe care intermediarii de credit trebuie să o dețină; în cazul intermediarilor de credit legați prevăzuți la art. 3 pct. 7 lit. a), o astfel de asigurare sau garanție comparabilă poate fi furnizată de creditorul în numele căruia aceștia acționează în mod exclusiv;

b) o persoană fizică autorizată care dorește să desfășoare activitatea de intermediere credite sau, în cazul unei societăți comerciale, acționarii, administratorii, persoanele din conducere precum și persoanele care interacționează cu clienții trebuie:

i) să aibă o bună reputație. Aceștia trebuie cel puțin să nu aibă cazier judiciar pentru infracțiuni împotriva proprietății sau infracțiuni în domeniul financiar;

ii) să dispună de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit;

c) să fie operatori de date cu caracter personal sau, în cazul intermediarilor de credit legați prevăzuți la art. 3 pct. 7 lit. a), să fie persoane împuternicite să prelucreze date cu caracter personal de către creditorul în numele căruia acționează în mod exclusiv, acesta din urmă având calitatea de operator de date cu caracter personal.

Art.104. - (1) Prin derogare de la art. 103, admiterea intermediarilor de credit legați prevăzuți la art. 3 pct. 7 lit. a) poate fi realizată prin intermediul creditorului în numele căruia aceștia acționează în mod exclusiv. În acest sens, creditorul va transmite către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor toate informațiile necesare din care să reiasă faptul că intermediarii de credit care acționează exclusiv în favoarea sa respectă cel puțin cerințele prevăzute la art. 103 alin. (2).

(2) Creditorul răspunde deplin și necondiționat pentru orice acțiune sau omisiune a intermediarilor de credite legați care acționează exclusiv în numele său, în legătură cu obligațiile ce le revin conform prezentei ordonanțe.

(3) Creditorul ia toate măsurile pentru a se asigura că intermediarii de credit legați care acționează exclusiv în numele său respectă cel puțin cerințele prevăzute la art. 103 alin. (2).

(4) Creditorul monitorizează activitățile intermediarilor de credit legați care acționează exclusiv în numele său, cu scopul de a se asigura că aceștia respectă prevederile prezentei ordonanțe. Creditorul este responsabil de monitorizarea respectării cerințelor în materie de cunoștințe și competență ale intermediarului de credite legat și ale personalului acestuia, în același mod ca pentru personalul propriu, având obligația de a asigura pregătirea necesară prin cursuri de pregătire și testări periodice, cel puțin o dată pe an.

(5) În relația cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, intermediarii de credite legați răspund oricărei solicitări adresate de aceasta.

Art.105. - (1) Toți intermediarii de credite care au primit admiterea, fie că au fost înființați ca persoane fizice autorizate, fie ca persoane juridice, sunt introduși într-un registru ținut de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

(2) Registrul intermediarilor de credite este actualizat și este disponibil publicului online, pe site-ul www.anpc.ro.

(3) Registrul intermediarilor de credite conține cel puțin următoarele informații:

a) numele persoanelor care fac parte din conducerea acestora care sunt responsabile de activitatea de intermediere, precum și toate persoanele fizice care exercită o activitate care presupune interacțiune directă cu clienții din cadrul societăților comerciale care desfășoară activitatea de intermediere de credite;

b) statul membru sau statele membre în care intermediarul de credite își desfășoară activitatea în conformitate cu normele privind libertatea de stabilire sau libertatea de a presta servicii și despre care intermediarul de credite a informat Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, în conformitate cu art.109 alin. (1)-(4);

c) dacă intermediarul de credite este legat sau nu.

Art. 106. - (1) Orice intermediar de credite care este persoană juridică își are sediul central în același stat membru ca cel în care are sediul social, dacă acesta are un sediu social în temeiul dreptului intern aplicabil.

(2) Orice intermediar de credite care nu este persoană juridică sau orice intermediar de credite care este persoană juridică, dar care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, nu are sediu social, are sediul principal în statul membru în care își exercită efectiv activitatea principală.

Art. 107. - (1) Pentru a se permite un acces public ușor și rapid la informațiile provenind din registrul național al intermediarilor de credite, se înființează, în cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, un punct unic de informare.

(2) Punctul de informare oferă:

a) informațiile menționate la art. 105 alin. (2) în format electronic și asigură actualizarea acestora în permanență;

b) elementele de identificare ale autorităților competente din fiecare stat membru.

(3) Pe site-ul de internet al Autorității Bancare Europene sunt publicate trimiteri sau legături către punctele de informare din statele membre.

Capitolul XVIII

Libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii de către intermediarii de credite

Art.108. - (1) Admiterea unui intermediar de credite de către autoritatea competentă din statul său membru de origine produce efecte pe întreg teritoriul Uniunii Europene, fără a fi necesară altă admitere din partea autorităților competente din statele membre gazdă pentru desfășurarea activităților și prestarea serviciilor la care se referă admisia, cu condiția ca activitățile pe care un intermediar de credite intenționează să le desfășoare în statele membre gazdă să fie acoperite de admitere.

(2) Intermediarilor de credite le este interzis să-și presteze serviciile în legătură cu contracte de credit oferite de o instituție non-bancară consumatorilor într-un stat membru în care astfel de instituții non-bancare au interdicție de a funcționa.

Art.109. - (1) Orice intermediar de credite admis de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor care intenționează să își desfășoare pentru prima dată activitatea într-unul sau mai multe state membre, în baza libertății de a presta servicii sau care înființează o sucursală, informează Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

(2) În termen de o lună de la această informare, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor notifică autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă în cauză cu privire la:

a) intenția intermediarului de credite, informându-l totodată pe acesta din urmă despre respectiva notificare;

b) creditorii de care intermediarul de credite este legat.

(3) Statul membru gazdă utilizează informarea primită de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor pentru a introduce informațiile necesare în registrul său.

(4) Intermediarul de credite își poate începe activitatea la o lună de la data la care a fost informat de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor cu privire la notificarea menționată la alin. (2).

(5) Înainte ca o sucursală a intermediarului de credite să își înceapă activitatea sau în termen de două luni de la primirea notificării menționate la alin. (2), autoritățile competente din statul membru gazdă se pregătesc pentru supravegherea intermediarului de credite în conformitate cu art. 112- art. 116 și, dacă este cazul, îi indică intermediarului de credite condițiile în care activitățile respective pot fi desfășurate în statul membru gazdă.

(6) În cazul în care un intermediar de credite din alt stat membru intenționează să își desfășoare activitatea în baza libertății de a presta servicii sau care intenționează să înființeze o sucursală în România, Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor îi revin drepturile și obligațiile menționate la alin. (3)-(5) în calitate de stat membru gazdă.

Capitolul XIX

Retragerea admiterii intermediarilor de credite

Art.110. - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, poate retrage admiterea acordată unui intermediar de credite în conformitate cu art. 103-107, în cazul în care intermediarul de credite respectiv:

- a) renunță în mod explicit la admitere sau nu a desfășurat activități de intermediere de credite menționate la art. 3 pct. 5 și nici nu a prestat servicii de consiliere în cele șase luni precedente;
- b) a obținut admiterea prin declarații false sau înșelătoare sau prin orice alte mijloace nelegitime;
- c) nu mai îndeplinește cerințele în temeiul cărora i-a fost acordată admiterea;
- d) a încălcat în mod repetat prevederile legale din domeniul protecției consumatorilor;
- e) a încălcat grav sau sistematic prevederile prezentei ordonanțe;
- f) nu a promovat testarea anuală a cunoștințelor.

Art.111. - (1) În cazul în care admiterea unui intermediar de credite este retrasă de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, aceasta notifică autoritățile competente din statul membru sau statele membre gazdă cu privire la retragere cât mai curând posibil și cel târziu în termen de 14 zile calendaristice, prin orice mijloace corespunzătoare.

(2) Intermediarii de credite a căror admitere a fost retrasă sunt radiați din registru fără întârzieri nejustificate.

Capitolul XX

Supravegherea intermediarilor de credite

Art.112. - (1) În cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor se înființează o structură responsabilă cu Admiterea și Înregistrarea intermediarilor de credite, precum și cu asigurarea funcționării punctului unic de informare.

(2) Prin Hotărâre a Guvernului se pot stabili cerințe suplimentare celor prevăzute la art. 62 - art. 67 și la art. 103 - art. 111.

Art.113. - (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor supraveghează activitatea intermediarilor de credite înregistrați de aceasta.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor supraveghează respectarea pe teritoriul României de către intermediarii de credite din alte state membre care au înființat o sucursală în

România a prevederilor art. 6-11, art. 29, art. 30, art. 61-68, art. 70, art. 73-76, art. 78, art. 86, art. 88-91, art. 96, art. 97.

(3) În cazul în care un intermediar de credite care deține o sucursală pe teritoriul României încalcă prevederile art. 6-11, art. 29, art. 30, art. 61-68, art. 70, art. 73-76, art. 78, art. 86, art. 88-91, art. 96, art. 97, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor solicită intermediarului de credite în cauză, prin notificare, să înceteze încălcarea.

(4) În cazul în care intermediarul de credite în cauză nu intră în legalitate, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor ia toate măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că acesta respectă legislația. Măsurile respective se comunică autorităților competente ale statului membru de origine.

(5) În cazul în care, în ciuda măsurilor impuse, intermediarul de credite continuă să încalce legislația, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor poate impune, după ce a informat autoritățile competente ale statului membru de origine în această privință, măsuri suplimentare pentru a preveni sau sancționa încălcarea legislației și, în măsura în care este nevoie, pentru a împiedica intermediarul de credite respectiv să efectueze joperațiuni pe teritoriul național.

(6) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor informează fără întârzieri nejustificate Comisia Europeană în legătură cu adoptarea măsurilor menționate la alin. (5).

(7) În cazul în care autoritatea competentă din statul membru de origine nu este de acord cu măsurile luate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, aceasta poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei. Autoritatea Bancară Europeană poate acționa conform competențelor care îi sunt conferite în temeiul articolului respectiv.

Art.114. - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor este competentă să examineze modalitățile de organizare ale sucursalei și să solicite modificarea lor, în cazul în care o asemenea modificare este strict necesară pentru a-și îndeplini obligațiile prevăzute la art. 113 alin. (2)-(7) și pentru a le permite autorităților competente din statul membru de origine să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art.63, art. 100, art. 101 și a măsurilor adoptate în conformitate cu aceste dispoziții, în ceea ce privește serviciile prestate de sucursală.

Art.115. - (1) În cazul în care Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor are motive clare și demonstrabile să estimeze că un intermediar de credite care operează în cadrul regimului libertății de a presta servicii pe teritoriul României sau care deține o sucursală pe teritoriul României încalcă obligațiile care îi revin prin prezenta ordonanță, altele decât cele menționate la art. 113 alin. (2)-(7), aceasta comunică aceste aspecte autorității competente a statului membru de origine, care ia măsurile corespunzătoare.

(2) În cazul în care Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obținerea acestor constatări sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate, un intermediar de credite continuă să acționeze într-un mod care dăunează în mod clar intereselor consumatorilor din România sau a bunei funcționări a piețelor, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor:

a) după informarea autorității competente din statul membru de origine, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite care nu se conformează să inițieze noi operațiuni. Comisia Europeană și Autoritatea Bancară Europeană sunt informate fără întârzieri nejustificate cu privire la aceste măsuri;

b) poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei. În această

situație, Autoritatea Bancară Europeană poate acționa în conformitate cu competențele care îi sunt conferite prin articolul respectiv.

Art.116. - (1) În cazul în care un intermediar de credite admis într-un alt stat membru și-a înființat o sucursală pe teritoriul României, autoritățile competente ale statului membru de origine pot efectua, în exercitarea responsabilităților lor și după ce au informat autoritățile competente ale statului membru gazdă, verificări la fața locului la sucursala respectivă.

(2) În cazul în care un intermediar de credite admis în România și-a înființat o sucursală pe teritoriul altui stat membru, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor poate efectua, în exercitarea responsabilităților lor și după ce a informat autoritățile competente ale statului membru gazdă, verificări la fața locului la sucursala respectivă.

CAPITOLUL XXI

Cooperarea între autoritățile competente

Art.117. - (1) Autoritățile competente cu asigurarea respectării prezentei ordonanțe sunt Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor și Banca Națională a României.

(2) Autoritățile competente menționate la alin. (1) trebuie să dispună de resursele adecvate necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod eficient și eficace.

(3) Persoanele care exercită sau au exercitat activități pentru autoritățile competente se supun obligației de a păstra secretul profesional. Nicio informație confidențială care ar putea fi primită pe parcursul desfășurării activității lor nu poate fi divulgată niciunei persoane sau autorități, decât într-o formă rezumată sau agregată, fără a se aduce atingere cazurilor reglementate de dreptul penal sau de prezenta ordonanță. Acest lucru nu împiedică, totuși, autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale sau să le transmită în conformitate cu dreptul național și cu dreptul Uniunii Europene.

(4) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor și Banca Națională a României cooperează pentru a-și îndeplini sarcinile în temeiul prezentei ordonanțe, inclusiv în vederea cooperării cu Autoritatea Bancară Europeană în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe.

Art.118. - (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor cooperează cu autoritățile competente din alte state membre ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute în prezenta ordonanță, utilizând competențele prevăzute fie în prezenta ordonanță, fie în alte acte normative.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor acordă asistență autorităților competente ale celorlalte state membre prin schimbul de informații și cooperarea în cadrul investigațiilor și al activităților de supraveghere.

(3) Pentru a facilita și accelera cooperarea, și în special schimbul de informații, se desemnează Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor ca autoritate competentă unică, pentru a servi ca punct de contact în sensul prezentei ordonanțe. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor informează Comisia Europeană și celelalte state membre cu privire la acest lucru.

Art.119. - (1) Autoritățile competente ale statelor membre care au fost desemnate ca puncte de contact, își comunică reciproc, fără întârzieri nejustificate, informațiile necesare în scopul îndeplinirii sarcinilor atribuite autorităților competente.

(2) În cadrul schimbului de informații cu alte autorități competente, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor poate preciza, în momentul comunicării, că informațiile furnizate nu pot fi divulgate fără acordul expres al autorității iar informațiile pot fi transmise doar în scopurile pentru care aceasta și-a dat acordul.

(3) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, în calitate de punct de contact, poate transmite informațiile primite celorlalte autorități competente, însă nu transmite informațiile celorlalte

organe sau persoane fizice ori juridice fără acordul expres al autorităților competente care au comunicat informațiile și face acest lucru exclusiv în scopurile pentru care autoritățile respective și-au dat acordul, cu excepția circumstanțelor justificate corespunzător, caz în care, acesta informează de îndată punctul de contact care a transmis informațiile.

Art.120. - (1) O autoritate competentă poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații pentru următoarele motive:

- a) această investigație, verificare la fața locului, activitate de supraveghere sau schimb de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea sau politicile publice ale statului membru respectiv;
- b) a fost deja angajată o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane pe lângă autoritățile statului membru respectiv;
- c) a fost deja pronunțată o hotărâre definitivă în statul membru respectiv pentru aceleași fapte sau împotriva acelorași persoane.

(2) În caz de refuz întemeiat pe respectivele motive, autoritatea competentă solicitată informează autoritatea competentă solicitantă într-un mod cât mai detaliat.

Art.121. - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană atunci când este refuzată o cerere de cooperare, în special un schimb de informații, sau când nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil, solicitând asistența Autorității Bancare Europene în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei. În această situație, Autoritatea Bancară Europeană poate acționa în conformitate cu competențele care îi sunt conferite prin articolul respectiv și orice decizii cu caracter obligatoriu luate de aceasta obligă autoritățile competente în cauză indiferent dacă acestea sunt sau nu membre ale Autorității Bancare Europene.

CAPITOLUL XXII

Autorități competente și supravegherea pieței

SECȚIUNEA 1

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

Art.122. - (1) În vederea asigurării respectării dispozițiilor prezentei ordonanțe, consumatorii pot să sesizeze Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor cooperează cu autoritățile competente din alte state membre în scopul soluționării litigiilor transfrontaliere privind contractele de credit.

Art.123. - (1) Încălcarea prevederilor art. 4 alin. (2), art. 5, art 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1)-(6) și ale art. 8 -13 constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 10.000 lei la 80.000 lei.

(2) Încălcarea prevederilor art. 14-19, art. 20 alin. (1), (3) și (4), art. 21-30, art. 31 alin. (1), art. 32-56, art. 58-61, art. 62 alin. (1), art. 63-67, art. 69, art. 70, art. 72 alin. (2), art. 75, art. 76 alin. (2), art. 77, art. 81, art. 82 alin. (2), art. 83, art. 84, art. 86-88, art. 90, art. 96-99, art. 102, art. 104 alin. (2)-(5), art. 108, art. 109 alin. (1) și (4) constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 20.000 lei la 100.000 lei.

(3) Încălcarea prevederilor art. 71-74 prin neefectuarea evaluării bonității ori prin nerespectarea criteriilor stabilite prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor de către creditorii a căror activitate nu este reglementată, autorizată și supravegheată/monitorizată de Banca Națională a României constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei.

(4) Încălcarea prevederilor art. 100 - 101 cu privire la politicile de remunerarea de de către creditorii a căror activitate nu este reglementată, autorizată și supravegheată/monitorizată de Banca Națională a României constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei..

(5) Încălcarea prevederilor art. 100 referitor la politicile de remunerare pentru intermediarii de credit care acționează în numele creditorilor constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei.

(6) Valoarea amenzilor prevăzute la alin. (1) - (5) și la art. 125 alin. (2) se va actualiza prin hotărâre a Guvernului.

(7) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) - (5) și la art. 125 alin. (2) le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.124. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 123 se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, la sesizarea consumatorilor, a asociațiilor de consumatori ori din oficiu, în cazul în care, prin încălcarea prevederilor legale, sunt sau pot fi afectate interesele consumatorilor, respectiv de Autoritatea de Supraveghere Financiară în cazul încălcării prevederilor art. 4 alin. (3), art. 5 alin. (2) și ale art 25.

Art. 125. - (1) Odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate dispune următoarele sancțiuni contravenționale complementare:

- a) respectarea imediată a clauzelor contractuale care au fost încălcate;
- b) restituirea sumelor încasate fără temei legal, într-un termen de cel mult 15 zile calendaristice;
- c) aducerea contractului în conformitate cu prevederile legale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;
- d) repararea deficiențelor constatate prin procesul-verbal, în termen de cel mult 15 zile calendaristice.

(2) Neaducerea la îndeplinire a sancțiunilor contravenționale complementare dispuse în termenele și condițiile prevăzute în procesele-verbale de constatare a contravenției sau săvârșirea repetată în decurs de 6 luni de la prima constatare a uneia dintre contravențiile prevăzute la art. 123 constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 80.000 lei-100.000 lei.

(3) Limitele prevăzute la alin. (2) pot fi depășite în cazul unor amenzi cumulative, aplicate pentru reclamații diferite, până la dublul amenzilor inițiale.

(4) Contestarea în instanță nu suspendă de drept executarea sancțiunilor contravenționale complementare dispuse.

Art. 126. - (1) Odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate propune una dintre următoarele măsuri complementare:

- a) suspendarea activității de intermediere de credit până la intrarea în legalitate și/sau aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale, în termen de 90 de zile calendaristice;
- b) suspendarea derulării campaniei publicitare care încalcă prevederile art. 7, până la intrarea în legalitate, precum și dispunerea retragerii materialelor privind informațiile generale care încalcă prevederile art. 8;
- c) aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale, în termen de 30 de zile calendaristice;
- d) restituirea tuturor sumelor încasate fără temei legal pentru toate contractele similare, într-un termen de cel mult 15 zile calendaristice;

(2) Măsura complementară propusă pentru a fi aplicată potrivit alin. (1) se dispune prin ordin emis de conducătorul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(3) Ordinul emis potrivit alin. (2) poate fi contestat la instanța de contencios administrativ, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Creditorii sunt obligați să informeze Banca Națională a României, în termen de două zile lucrătoare, despre sancțiunile ce le-au fost aplicate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor pentru încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe.

(5) Banca Națională a României are în vedere, în activitatea de supraveghere prudențială a creditorilor, informațiile primite potrivit alin. (4).

Art.127. - Autoritățile competente pot face publică orice sancțiune aplicată în caz de încălcare a prezentei ordonanțe, în afara cazurilor în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.

SECȚIUNEA 2 Banca Națională a României

Art. 128. - (1) Banca Națională a României este autoritatea responsabilă cu supravegherea respectării dispozițiilor art. 71, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74, art. 79, art. 100 și art. 101 în ceea ce privește politicile de remunerare ale creditorilor pentru personalul propriu de către instituțiile de credit persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de credit, persoane juridice străine, instituțiile financiare persoane juridice române care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și sucursalele instituțiilor financiare, persoane juridice din state membre care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.54 și art.57 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile financiare nebancale persoane juridice române și sucursalele instituțiilor financiare străine, înscrise în Registrul general potrivit Legii nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare, pentru activitățile de creditare desfășurate pe teritoriul României.

(2) Constatarea faptelor prevăzute la art. 130 alin. (1), săvârșite de către persoane care își desfășoară activitatea sub supravegherea Băncii Naționale a României, se face de către personalul Băncii Naționale a României, împuternicit în acest sens.

Art. 129. - (1) Pentru exercitarea funcției de supraveghere, Banca Națională a României este abilitată:

a) să solicite creditorului să furnizeze orice informație necesară pentru verificarea respectării cerințelor impuse prin art. 71 în ceea ce privește modul în care a fost efectuată evaluarea bonității, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74, art. 79, și art. 100 și art. 101 în ceea ce privește politicile creditorilor de remunerare pentru personalul propriu;

b) să efectueze verificări la sediul creditorului;

c) să dispună măsuri;

d) să aplice sancțiuni administrative.

(2) Creditorii vor permite personalului împuternicit al Băncii Naționale a României să le examineze evidențele și operațiunile, furnizând în acest scop toate documentele și informațiile solicitate de către acesta pentru verificarea modului în care au fost respectate obligațiile ce le revin.

(3) Creditorii sunt obligați să transmită Băncii Naționale a României orice informații solicitate de aceasta pentru scopul realizării supravegherii.

(4) Persoanele care asigură conducerea și/sau administrarea creditorului sunt responsabile de ducerea la îndeplinire de către acesta a cerințelor prevăzute la art 71 în ceea ce privește modului în care a fost efectuată evaluarea bonității, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74, art. 79, art. 100 și art. 101 în ceea ce privește politicile creditorilor de remunerare pentru personalul propriu, conform competențelor și atribuțiilor lor prevăzute de legislația aplicabilă și de actele constitutive și/sau hotărârilor organelor statutare ale creditorului. În acest sens, pentru faptele prevăzute la art. 131 alin. (1), sancțiunile administrative pot fi aplicate creditorului și/sau persoanelor fizice care asigură conducerea și/sau

administrarea acestuia cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător competențele și atribuțiile decurgând din funcțiile încredințate.

Art. 130. - (1) Banca Națională a României are competența să dispună față de un creditor care încalcă dispozițiile art. 71, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74, art. 79 și art. 100-101 în ceea ce privește politicile creditorilor de remunerare pentru personalul propriu măsurile necesare în scopul înlăturării deficiențelor și a cauzelor acestora și/sau să aplice sancțiuni administrative.

(2) În aplicarea alin. (1), Banca Națională a României are competența să dispună față de orice creditor, următoarele măsuri, fără ca acestea să fie limitative:

- a) să solicite creditorului modificarea politicilor de remunerare pentru asigurarea conformării la cerințele prevăzute la art. 100-101;
- b) să solicite creditorului modificarea procedurilor de evaluare a bonității pentru asigurarea conformării la cerințele prevăzute la art. 71, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74;
- c) să restricționeze sau să limiteze volumul activității;
- d) să restricționeze desfășurarea activității de creditare prin intermediari de credit sau să interzică desfășurarea activității în acest mod.

Art. 131. - (1) Banca Națională a României are competența să aplice sancțiuni administrative în cazurile în care constată că un creditor se face vinovat de:

- a) încălcarea prevederilor art. 71, art. 72 alin. (1), art. 73, art. 74, art. 79 și art. 100 referitor la politicile de remunerare pentru personalul propriu;
- b) nerespectarea măsurilor dispuse de Banca Națională a României;
- c) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date și informații eronate către Banca Națională a României.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), Banca Națională a României poate aplica următoarele sancțiuni administrative:

- a) avertisment scris;
- b) avertisment public prin care se indică creditorul și fapta săvârșită;
- c) amendă aplicabilă creditorului persoană juridică, între 0,01% și 0,5% din capitalul social minim reglementat aplicabil;
- d) amendă aplicabilă persoanelor fizice, între 1-6 remunerații nete, conform nivelului acestei remunerații din luna precedentă datei la care s-a constatat fapta.

Art. 132. - (1) Sancțiunile administrative prevăzute la art. 131 alin. (2) pot fi aplicate concomitent cu dispunerea de măsuri conform art. 130 alin. (2) sau independent de acestea.

(2) Actele prin care sunt dispuse măsuri sau sunt aplicate sancțiuni administrative potrivit art. 130-131 se emit de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a României. În cazul aplicării de sancțiuni administrative, actul trebuie să cuprindă cel puțin elementele de identificare a persoanei în culpă, descrierea faptei și a circumstanțelor acesteia, temeiul de drept al aplicării sancțiunii și sancțiunea administrativă aplicată.

Art. 133. - (1) Aplicarea sancțiunilor administrative și măsurilor se prescrie în termen de un an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(2) Amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat.

(3) Aplicarea sancțiunilor administrative nu înlătură răspunderea materială, civilă, administrativă sau penală, după caz.

Art. 134. - Căile de contestare a actelor emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe sunt cele prevăzute în cap. IX "Căi de contestare" al titlului III al părții I din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XXIII Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 135. - (1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin prezenta ordonanță și nici la eventualele despăgubiri ce li se cuvin în urma culpei creditorilor.

(2) Consumatorii beneficiază de prevederile prezentei ordonanțe în cazul tuturor contractelor prevăzute la art. 2 alin. (1) pe baza cărora se pot efectua trageri ori operațiuni, indiferent de modul în care contractele sunt intitulate sau formulate ori de obiectul acestora.

Art. 136. - (1) Autoritățile competente au în vedere orientările și recomandările emise de Autoritatea Bancară Europeană în domeniul reglementat de prezenta ordonanță și emit, după caz, reglementări, instrucțiuni și/sau precizări prin care stabilesc regimul aplicării respectivelor orientări și recomandări și le adaptează, dacă este cazul, condițiilor specifice pieței din România.

(2) Creditorii, entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe și intermediarii de credite, după caz, trebuie să respecte orientările și recomandările emise de Autoritatea Bancară Europeană în domeniul reglementat de prezenta ordonanță, potrivit instrucțiunilor și/sau precizărilor emise de autoritatea competentă pe aspectele vizate.

Art.137. – (1) Începând cu data de 21 iulie 2016, entitățile care intenționează desfășurarea de activități de recuperare creanțe sau care desfășoară la această dată activități de recuperare creanțe, cu excepția instituțiilor financiare nebankare, precum și creditorii non-bancari a căror activitate nu este reglementată, autorizată și supravegheată/monitorizată de Banca Națională a României transmit Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor o cerere în vederea admiterii acestora în scopul desfășurării activității de recuperare creanțe, respectiv de creditare.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor admite o entitate, respectiv creditorii prevăzuți la alin. (1), doar dacă informațiile și documentele care însoțesc cererea respectă toate cerințele prevăzute de prezentul articol și, după caz, de reglementările date în aplicarea acestuia.

(3) Entitățile, respectiv creditorii prevăzuți la alin. (1), îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sediul societății se află pe teritoriul României;
- b) se desemnează cel puțin o persoană stabilită în România care să răspundă în fața autorităților române;
- c) persoanele responsabile pentru conducerea și administrarea activității au o bună reputație și dispun de cunoștințe și experiența adecvate naturii, extinderii și complexității activității vizate;
- d) în cazul societăților de recuperare creanțe, modul în care este remunerat și motivat personalul nu trebuie să depindă de realizarea unor obiective privind recuperarea creanțelor și nici nu este raportat la sumele recuperate;

(4) Condițiile prevăzute la alin. (3) se pot actualiza prin Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(5) În aplicarea prezentului articol se emite, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, ce se publică în Monitorul Oficial, prin care se prevăd:

- a) documentația și informațiile necesare admiterii;
- b) condițiile în care se respinge respectiv se retrage cererea de admitere;
- c) condiții aferente organizării și funcționării;
- d) modalitatea și termenele de raportare.

(6) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor evaluează și comunică solicitantului hotărârea sa cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de înregistrare în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.

(7) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data primirii cererii, în situația în care cererea ori documentele depuse nu sunt complete, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor comunică solicitantului documentele și informațiile ce trebuie transmise, termenul specificat la alin. (6) începând să curgă de la data primirii documentelor și informațiilor solicitate.

(8) Entitățile de recuperare creanțe, respectiv creditorii, raportează Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor numărul de cazuri, respectiv de contracte de credite aflate în curs de derulare, în condițiile prevăzute prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(9) Activitățile de recuperare creanțe respectiv activitățile de acordare credite de către creditorii prevăzuți la alin. (1) pot fi desfășurate doar de creditorii a căror activitate este reglementată și monitorizată de Banca Națională a României precum și de creditorii sau de entitățile admise.

(10) Condițiile în care își pot desfășura activitatea toate categoriile de entități de recuperare creanțe, precum și a drepturilor și obligațiilor acestora în relația cu consumatorii, se vor stabili prin hotărâre a Guvernului în termen de 6 luni de la publicarea prezentei ordonanțe.

Art.138. – Se interzice caselor de ajutor reciproc și caselor de amanet, precum și altor persoane ce nu sunt creditori în sensul prezentei ordonanțe să acorde credite garantate cu un bun imobil ori ce implică un drept legat de un bun imobil.

Art.139. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, Ordonanța de urgență nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 389 din 11.06.2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 2, după lit. i) se introduce o nouă literă, lit. j), cu următorul cuprins:

“j) contractelor de credit privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractelor de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, contractelor de credit ce implică un drept legat de un bun imobil.”

2. La art. 7, după punctul 16 se introduc două noi puncte, punctele 17 și 18, cu următorul cuprins

“17. entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe – instituții financiare nebancare, altele decât creditorii inițiali, sau societăți comerciale cu un capital social minim subscris și vărsat ce nu poate fi mai mic de 500.000 lei care desfășoară doar activitatea de recuperare creanțe și care obțin drepturile asupra unor debite scadente ce rezultă din contractele de credit;

18. activitatea de recuperare creanțe - activitatea pe care o desfășoară o entitate definită la art. 7 pct. 17 în scopul recuperării sumelor datorate de către consumator.”

3. Art. 30 se modifică după cum urmează:

“(1) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorul evaluează bonitatea consumatorului.

(2) Creditorul realizează evaluarea bonității consumatorului pe baza unui volum suficient de informații obținute, inclusiv de la consumator, și pe baza consultării bazei de date relevante.

(3) În cazul în care partile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informațiile financiare aflate la dispoziția sa privind consumatorul și evaluează bonitatea consumatorului înainte de efectuarea oricărei creșteri semnificative a valorii totale a creditului.

(4) Prin creștere semnificativă se înțelege o creștere de peste 15% din valoarea totală inițială a creditului.”

4. Titlul capitolului VI se modifică după cum urmează: “Cesiunea”

5. Art. 70 și 71 se completează și se modifică după cum urmează:

“Art.70. – (1) În cazurile în care contractul de credit însuși ori numai creanțele rezultate dintr-un contract de credit se cesionează, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului, orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la despăgubire.

(2) Contractele de credit reglementate de prezenta ordonanță pot fi cesionate numai către creditori, astfel cum sunt definiți la art. 7 pct. 5.

(3) Prin excepție de la alin. (2), creanțele rezultate din contractele de credit neperformante, pentru care creditorul a declarat scandața anticipată ori a inițiat procedura executării silite a consumatorului, pot fi cesionate către entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, astfel cum sunt definite la art. 7 pct. 17.

(4) Cesionarul se subrogă în drepturile și obligațiile cedentului, răspunzând față de consumator atât pentru aspectele trecute cât și pentru cele viitoare cu privire la creanțele primite, inclusiv cu privire la eventualele clauze abuzive din contractele de credit sau la eventualele practici incorecte.

(5) După data intrării în vigoare a contractului de cesiune, contractul de credit nu mai produce efecte între creditorul cedent și consumator;

(6) Prin derogare de la alin. (4) și de la prevederile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin derogare de la prevederile Codului Civil, contractul de credit nu reprezintă titlu executoriu.

Art. 71. - (1) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la art. 70. Cesiunea, individuală sau în cadrul unui portofoliu de creanțe, devine opozabilă consumatorului prin notificarea adresată acestuia de către cedent.

(2) Cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței, este obligat să aibă sediul social sau o sucursală în România pentru rezolvarea eventualelor litigii și pentru a răspunde în fața autorităților publice.

(3) Se interzice cesionarea de creanțe către entități de recuperare creanțe care au printre acționari creditorul cedent.

(4) Cesiunea se notifică de către cedent consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(5) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil și ușor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12, pe hârtie și va menționa cel puțin următoarele:

a) numele și datele de contact ale creditorului, respectiv ale entității care va încasa de la consumator sumele pentru rambursarea creditului după cesiune. Datele de contact includ cel puțin adresa sediului social și a punctului de lucru sau, după caz, a sucursalei din România cu care consumatorul poate ține legătura, numărul de telefon, fax, e-mail;

b) numele creditorului original de la care a fost preluat debitul;

c) data la care s-a realizat cesiunea,

d) cuantumul sumei datorate și documentele ce atestă această sumă;

e) conturile în care se vor efectua plățile;

f) faptul că cesionarul preia toate drepturile și obligațiile creditorului cedent.

(6) În plus față de obligațiile prevăzute la alin. (5), entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe atestionează consumatorul cu privire la:

a) termenul în care consumatorul ia legătura cu entitatea de recuperare creanțe. Acest termen nu poate fi mai mic de 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării de către consumator;

b) dreptul consumatorului de a transmite entității de recuperare creanțe o contestație a existenței debitului ori a cuantumului acestuia în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării, precum și faptul că va primi răspuns în termen de 30 de zile calendaristice la contestația formulată;

c) dreptul consumatorului de a se adresa direct instanței de judecată în cazul în care contestă existența debitului ori a cuantumului acestuia;

d) faptul că necontestarea de către consumator, în termenul de 30 de zile calendaristice a debitului, nu reprezintă o recunoaștere a sumei de către acesta și nu îl privează pe consumator de dreptul de a se adresa instanței.

(7) Reprezentanții entităților de recuperare creanțe își declină identitatea și, după caz, se legitimează atunci când se adresează consumatorilor.”

6. După art. 71, se introduce un nou articol, art. 71¹, cu următorul conținut:

„Art. 71¹. – Se interzice:

a) cesionarea contractului de credit și a accesoriilor, precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social sau o sucursală în România, cu excepția cazului în care consumatorul solicită în mod expres acest lucru;

b) perceperea de comisioane, dobânzi și dobânzi penalizatoare de către entitățile de recuperare creanțe;

c) perceperea de costuri aferente activității de recuperare de către entitățile de recuperare creanțe;

d) derularea activităților de recuperare creanțe în perioada celor 30 de zile calendaristice menționate la art. 71 alin. (7) lit. e) și până când este transmis consumatorului răspunsul la contestație;

e) desfasurarea de activități de recuperare creanțe de alte entități decât cele prevăzute la art. 7 pct. 17 și admise în conformitate cu art. 95¹;

f) utilizarea de tehnici care să hărțuiască, oprime sau să abuzeze orice persoană în legătură cu recuperarea creanțelor;

g) utilizarea, în cadrul procesului de recuperare creanțe, de amenințării sau alte tehnici agresive cu scopul de a vătăma fizic ori psihic consumatorul ori rude ale acestuia, ori de a-i afecta reputația sau proprietatea;

h) contactarea consumatorului, în cadrul procesului de recuperare creanțe, la locul de muncă al acestuia;

i) comunicarea, în legătură cu recuperarea creanțelor, cu orice altă persoană decât consumatorul, avocatul acestuia, creditorul sau avocatul creditorului;

j) afișarea la ușa apartamentului/blocului notificării/somații/adrese în legătură cu recuperarea creanțelor;

k) comunicarea entității de recuperare creanțe cu consumatorul în intervalul orar 20:00- 09:00.”

7. La art. 86, alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 86. - (1) Încălcarea prevederilor art. 8, 9, 11-20, art. 22-28 și art. 29 alin. (2), art. 31 și art. 32 alin. (1) și (2), art. 33, 34, art. 46-58 și art. 59 alin (3), art. 60-63, 65-78, 84 și 95 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei.”

8. După articolul 89 se introduc 8 noi articole, art. 89¹-89⁸, cu următorul conținut:

„Art. 89¹ – Încălcarea prevederilor art. 30 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se face de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

Art. 89². - (1) Banca Națională a României este autoritatea responsabilă cu supravegherea respectării dispozițiilor art. 30 alin. (2) și (3), de către instituțiile de credit persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de credit persoane juridice străine, instituțiile financiare persoane juridice române care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și sucursalele instituțiilor financiare, persoane juridice din state membre care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 54 și art. 57 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile financiare nebankare persoane juridice române și sucursalele instituțiilor financiare străine, înscrise în Registrul general potrivit Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de plată prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, cu modificările și

completările ulterioare, persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de plată persoane juridice din state membre, instituțiile emitente de monedă electronică prevăzute de Legea nr.127/2011 privind activitatea de emisie de monedă electronică, cu modificările ulterioare, persoane juridice române și sucursalele instituțiilor emitente de monedă electronică persoane juridice din state membre, pentru activitățile de creditare desfășurate pe teritoriul României.”

(2) Constatarea faptelor prevăzute la art. 89³ alin. (1), săvârșite de către persoane care își desfășoară activitatea sub supravegherea Băncii Naționale a României, se face de către personalul Băncii Naționale a României, împuternicit în acest sens.

Art. 89³. - (1) Pentru exercitarea funcției de supraveghere, Banca Națională a României este abilitată:

a) să solicite creditorului să furnizeze orice informație necesară pentru verificarea respectării cerințelor impuse prin art. 30 alin. (2) și (3);

b) să efectueze verificări la sediul creditorului;

c) să dispună măsuri;

d) să aplice sancțiuni administrative.

(2) Creditorii vor permite personalului împuternicit al Băncii Naționale a României să le examineze evidențele și operațiunile, furnizând în acest scop toate documentele și informațiile solicitate de către acesta pentru verificarea modului în care au fost respectate obligațiile ce le revin potrivit art. 30 alin. (2) și (3).

(3) Creditorii sunt obligați să transmită Băncii Naționale a României orice informații solicitate de aceasta pentru scopul realizării supravegherii.

(4) Persoanele care asigură conducerea și/sau administrarea creditorului sunt responsabile de ducerea la îndeplinire de către acesta a cerințelor prevăzute la art. 30 alin. (2) și (3), conform competențelor și atribuțiilor lor prevăzute de legislația aplicabilă și de actele constitutive și/sau hotărârilor organelor statutare ale creditorului. În acest sens, pentru faptele prevăzute la art. 89⁵ alin. (1), sancțiunile administrative pot fi aplicate creditorului și/sau persoanelor fizice care asigură conducerea și/sau administrarea acestuia cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător competențele și atribuțiile decurgând din funcțiile încredințate.

Art. 89⁴. - Banca Națională a României are competența să dispună față de un creditor care încalcă dispozițiile art. 30 alin. (2) și (3) măsurile necesare în scopul înlăturării deficiențelor și a cauzelor acestora și/sau să aplice sancțiuni administrative.

Art. 89⁵. - (1) Banca Națională a României are competența să aplice sancțiuni administrative în cazurile în care constată că un creditor se face vinovat de:

a) încălcarea prevederilor art. 30;

b) nerespectarea măsurilor dispuse de Banca Națională a României;

c) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date și informații eronate către Banca Națională a României.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), Banca Națională a României poate aplica următoarele sancțiuni administrative:

a) avertisment scris;

b) avertisment public prin care se indică creditorul și fapta săvârșită;

c) amendă aplicabilă creditorului persoană juridică, între 0,01% și 0,5% din capitalul social minim reglementat aplicabil;

d) amendă aplicabilă persoanelor fizice, între 1-6 remunerații nete, conform nivelului acestei remunerații din luna precedentă datei la care s-a constatat fapta.

Art. 89⁶. – (1) Sancțiunile administrative prevăzute la art. 89⁵ alin. (2) pot fi aplicate concomitent cu dispunerea de măsuri conform art. 89³ alin. (2) sau independent de acestea.

(2) Actele prin care sunt dispuse măsuri sau sunt aplicate sancțiuni administrative potrivit art. 89¹-89⁴ se emit de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a României. În cazul aplicării de sancțiuni administrative, actul trebuie să cuprindă cel puțin elementele de identificare a persoanei în culpă, descrierea faptei și a circumstanțelor acesteia, temeiul de drept al aplicării sancțiunii și sancțiunea administrativă aplicată.

Art. 89⁷. - (1) Aplicarea sancțiunilor administrative și măsurilor se prescrie în termen de un an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(2) Amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat.

(3) Aplicarea sancțiunilor administrative nu înlătură răspunderea materială, civilă, administrativă sau penală, după caz.

Art. 89⁸. - Căile de contestare a actelor emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe sunt cele prevăzute în cap. IX "Căi de contestare" al titlului III al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare."

9. După articolul 95 se introduce un nou articol, cu următorul conținut:

„Art.95¹. – (1) Începând cu data de 21 iulie 2016, entitățile care desfășoară la această dată activități de recuperare creanțe sau care intenționează să desfășoare astfel de activități, transmit Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor o cerere în vederea admiterii acestora în scopul desfășurării activității de recuperare creanțe.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor admite o entitate doar dacă informațiile și documentele care însoțesc cererea respectă toate cerințele prevăzute de prezentul articol și, după caz, de reglementările date în aplicarea acestuia.

(3) Entitățile prevăzute la alin. (1) îndeplinesc următoarele condiții:

a) sediul societății se află pe teritoriul României;

b) se desemnează cel puțin o persoană stabilită în România care să răspundă în fața autorităților române;

c) persoanele responsabile pentru conducerea și administrarea activității de prestare de servicii de recuperare creanțe au o bună reputație și dispun de cunoștințe și experiența adecvate naturii, extinderii și complexității activității vizate;

d) modul în care este remunerat și motivat personalul nu trebuie să depindă de realizarea unor obiective privind recuperarea creanțelor și nici nu este raportat la sumele recuperate.

(4) Condițiile prevăzute la alin. (3) se pot actualiza prin Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(5) În aplicarea prezentului articol se emite, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, Ordin al Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, ce se publică în Monitorul Oficial, prin care se prevăd:

a) documentația și informațiile necesare admiterii;

b) condițiile în care se respinge respectiv se retrage cererea de admitere;

c) condiții aferente organizării și funcționării;

d) modalitatea și termenele de raportare.

(6) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor evaluează și comunică solicitantului hotărârea sa cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de înregistrare în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.

(7) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data primirii cererii, în situația în care cererea ori documentele depuse nu sunt complete, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor comunică

solicitantului documentele și informațiile ce trebuie transmise, termenul specificat la alin. (6) începând să curgă de la data primirii documentelor și informațiilor solicitate.

(8) Entitățile de recuperare creanțe raportează Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor numărul de cazuri aflate în curs de derulare, în condițiile prevăzute prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(9) Activitățile de recuperare creanțe pot fi desfășurate doar de entitățile admise potrivit art. 95¹ alin. (1)-(8).”

Art. 140. – (1) În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, structura organizatorică a Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor va fi suplimentată cu un număr de 27 posturi, necesare desfășurării activității de cooperare și efectuării schimbului de informații cu statele membre, derulării activității de admitere și înregistrare a intermediarilor de credite, a entităților de recuperare creanțe și a creditorilor non-bancari a căror activitate nu este reglementată, autorizată și supravegheată/monitorizată de Banca Națională a României, precum și a activității de supraveghere piață în domeniul financiar -bancar.

(2) Modul de organizare, finanțare, procedura de funcționare a noii structuri se vor stabili prin Hotărâre a Guvernului în termen de 120 de zile calendaristice de la publicarea prezentei ordonanțe.

Art.141. – (1) Prezenta ordonanță intră în vigoare în data de 21 martie 2016 și se aplică contractelor de credit încheiate după această dată.

(2) Prin derogare de la alin. (1), prevederile art. 50-60 se aplică și în cazul procedurilor de executare silită, contractelor în cazul cărora sunt înregistrate întârzieri la plată și contractelor de cesiune credite ce intervin după data de 21 martie 2016, indiferent de data încheierii contractelor de credit.

(3) Intermediarii de credite care desfășoară, înainte de data de 21 martie 2016 activitățile de intermediere de credite menționate la art. 3 pct. 5, pot continua desfășurarea acestor activități până la data de 21 martie 2017.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică intermediarilor de credite care notifică, în termen de cel mult 90 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor în acest sens și care pot face dovada că desfășoară astfel de activități înainte de data de 21 martie 2016.

(5) În cazul în care un intermediar de credite recurge la derogarea prevăzută la alin. (3), acesta poate desfășura activități numai în România.

(6) Creditorii și intermediarii de credite care desfășoară activități reglementate prin prezenta ordonanță dinainte de 20 martie 2014 se asigură că, până la data de 21 martie 2017, respectă prevederile art. 86-91.

Art.142. - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor informează Comisia Europeană și Autoritatea Bancară Europeană în legătură cu orice modificări aduse desemnării autorităților competente, indicând eventualele repartizări ale atribuțiilor între mai multe autorități competente.

Art.143. - Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta ordonanță.

*

Prezenta ordonanță transpune prevederile Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 60 din 28 februarie 2014, cu excepția art. 13, 14-23, 25, 27, 28, art. 58-60, art. 139 pct. 2-9, art. 141 alin. (2) din ordonanță.

ANEXA Nr. 1

CALCULUL DOBÂNZII ANUALE EFECTIVE (DAE)

I. Ecuația de bază care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte

Ecuația de bază care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l}$$

unde:

- X este DAE;
- m este numărul ultimei trageri;
- k este numărul unei trageri, așadar $1 \leq k \leq m$;
- C_k este valoarea tragerii k;
- t_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, așadar $t_1 = 0$;
- m' este numărul ultimei rambursări sau plăți;
- l este numărul unei rambursări sau plăți;
- D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți;
- s_l este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, între data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare.

Observații:

a) Sumele plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale.

b) Data inițială este cea a primei trageri.

c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică $365/12$), indiferent dacă este sau nu un an bisect.

În cazul în care intervalele dintre datele utilizate pentru calculare nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile. Atunci când se utilizează zile:

- (i) se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare;
- (ii) perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii inițiale;
- (iii) perioada de zile se obține prin excludere primei zile și includerea ultimei zile și se exprimă în ani prin împărțirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366 de zile) ale anului întreg numărate înapoi de la ultima zi la aceeași zi din anul precedent.

d) Rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la zecimala precedentă se adăugă unu.

e) Ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n , exprimate în ani, adică:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k(1 + X)^{-tk},$$

S fiind balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea va fi zero.

II. Ipoteze suplimentare necesare pentru calculul DAE:

a) În cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat și în întregime.

b) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, suma totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobânzii aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit.

c) În cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere, o limitare în ceea ce privește suma creditului și perioada de timp, suma creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu respectivele limite de tragere.

d) În cazul în care sunt oferite rate ale dobânzii și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobânzii și costurile cele mai ridicate se consideră a fi rata dobânzii și costuri pentru întreaga durată a contractului de credit.

e) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru perioada inițială, la sfârșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobânzii care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicele de referință, calculul DAE pornește de la ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, rata dobânzii este aceeași ca la momentul calculării DAE, pe baza valorii indicelui de referință de la acel moment, dar nu este inferioară ratei fixe a dobânzii.

f) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 170 000 EUR. În cazul contractelor de credit, altele decât datorii sau garanții contingente, al căror scop nu este de a achiziționa sau menține un drept asupra unui bun imobil sau teren, al descoperitului de cont, al cardurilor de debit cu amânare la plată sau al cardurilor de credit, plafonul este implicit de 1 500 EUR.

g) În cazul contractelor de credit, altele decât descoperitul de cont, creditele-punte, contractele de credit cu partajare de proprietate, datoriile sau garanțiile contingente și contractele de credit pe durată nedeterminată menționate în ipotezele prevăzute la literele i), j), k), l) și m):

(i) în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit și pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract;

(ii) în cazul în care intervalul dintre data tragerii inițiale și data primei plăți care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt.

h) În cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite pe baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele g), i), j), k), l) și m) se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când acestea nu sunt cunoscute:

- (i) dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital;
- (ii) costuri care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma unei sume unice, sunt achitate la data încheierii contractului de credit;
- (iii) costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăți, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care suma acestor plăți nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale;
- (iv) plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale.

i) În cazul unei facilități de tip descoperit de cont, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni.

j) În cazul unui credit punte, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata contractului de credit nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 12 luni.

k) În cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip descoperit de cont și decât un credit-punte, se presupune că:

(i) pentru contractele de credit, al căror scop este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile, creditul este furnizat pentru o perioadă de 20 de ani de la data primei trageri și cu condiția ca plata finală efectuată de consumator să lichideze soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale; în cazul contractelor de credit al căror scop nu este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile sau care sunt trase prin carduri de debit cu amânare la plată sau carduri de credit, perioada respectivă este de un an;

(ii) capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator sunt considerate a fi efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit.

În sensul prezentului punct, un contract de credit cu durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă trageră.

l) În cazul datoriilor sau al garanțiilor contingente, suma totală a creditului este considerată trasă integral ca sumă unică, la data care survine mai devreme dintre:

(i) ultima dată de trageră permisă în temeiul contractului de credit care reprezintă principala sursă a datoriei sau a garanției contingente; sau

(ii) în cazul unui contract de credit cu posibilitate de reînnoire, sfârșitul perioadei inițiale înainte de reînnoirea contractului.

m) În cazul contractelor de credit cu partajare de proprietate:

(i) plățile efectuate de consumatori sunt considerate a fi efectuate la ultima dată sau la ultimele date permise în temeiul contractului de credit;

(ii) creșterile procentuale ale valorii bunului imobil prin care se garantează contractul de credit cu partajare de proprietate și rata indicelui de inflație menționat în contract, se consideră a fi un procentaj egal cu valoarea cea mai mare dintre rata țintă de inflație actuală a băncii centrale și nivelul inflației în statul membru în care se găsește bunul imobil la momentul încheierii contractului de credit sau 0 % în cazul în care procentele menționate anterior sunt negative.

ANEXA Nr. 2

FIȘA EUROPEANĂ DE INFORMAȚII STANDARDIZATE (FEIS)

PARTEA A

Textul din acest model se reproduce exact în FEIS. Indicațiile dintre parantezele pătrate se înlocuiesc cu informațiile corespunzătoare. În partea B sunt furnizate instrucțiuni pentru creditor sau, după caz, pentru intermediarul de credite în vederea completării FEIS.

Ori de câte ori se menționează textul „după caz”, creditorul furnizează informația cerută dacă aceasta este pertinentă pentru contractul de credit. Dacă informația nu este pertinentă, creditorul o șterge sau elimină întreaga secțiune (de exemplu, în cazul în care secțiunea nu este aplicabilă). În cazul în care întreaga secțiune este eliminată, numerotarea secțiunilor FEIS se modifică în mod corespunzător.

Informațiile de mai jos se furnizează într-un singur document. Caracterele utilizate trebuie să fie ușor lizibile. Pentru informațiile care trebuie scoase în evidență, se utilizează caractere aldine, mai mari sau umbrite. Se evidențiază toate avertizările aplicabile legate de riscuri.

Model de FEIS

(Text introductiv)
Prezentul document a fost elaborat pentru [numele consumatorului] la [data curentă].
Prezentul document a fost elaborat pe baza informațiilor pe care le-ați oferit până în acest moment și a condițiilor actuale de pe piața financiară.
Informațiile de mai jos rămân valabile până la [data de valabilitate], (după caz) exceptând rata dobânzii și alte costuri. După data respectivă, acestea pot fi modificate în funcție de evoluția pieței.
(După caz) Prezentul document nu constituie o obligație pentru [numele creditorului] de a vă acorda un împrumut.
1. Creditorul
[Denumire]
[Numărul de telefon]

<p>[Adresa fizică]</p> <p>(Opțional) [Adresa de e-mail]</p> <p>(Opțional) [Numărul de fax]</p> <p>(Opțional) [Adresa web]</p> <p>(Opțional) [Punct/persoană de contact]</p> <p>(După caz, informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere:) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)]</p>
<p>2. (După caz) Intermediarul de credite</p> <p>[Denumire]</p> <p>[Numărul de telefon]</p> <p>[Adresa fizică]</p> <p>(Opțional) [Adresa de e-mail]</p> <p>(Opțional) [Numărul de fax]</p> <p>(Opțional) [Adresa web]</p> <p>(Opțional) [Punct/persoană de contact]</p> <p>(După caz [informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere]) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)]</p> <p>[Remunerarea]</p>
<p>3. Principalele caracteristici ale împrumutului</p> <p>Suma și moneda împrumutului care urmează să fie acordat: [suma][moneda]</p> <p>(După caz) Acest împrumut nu este în [moneda națională a împrumutatului]</p> <p>(După caz) Suma împrumutului dumneavoastră în [moneda națională a împrumutatului] s-ar putea modifica.</p> <p>(După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a împrumutatului] ar scădea cu 20 %</p>

în raport cu [moneda împrumutului], suma împrumutului dumneavoastră ar crește la [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. Cu toate acestea, suma ar putea depăși nivelul respectiv în cazul în care valoarea [monedei naționale a împrumutatului] scade cu mai mult de 20 %.

(După caz) Suma maximă a împrumutului dumneavoastră va fi [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. (După caz) Veți primi o avertizare dacă suma creditului atinge [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. (După caz) Veți avea oportunitatea să [a se introduce dreptul de a renegocia împrumutul în monedă străină sau dreptul de a converti împrumutul în [moneda relevantă], precum și condițiile].

Durata împrumutului: [durata]

[Tipul împrumutului]

[Tipul ratei dobânzii aplicabile]

Suma totală care trebuie rambursată:

Aceasta înseamnă că veți rambursa [suma] pentru fiecare [unitate de monedă] împrumutată.

(După caz) [Acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează inițial numai dobânda. Veți datora în continuare [a se introduce suma împrumutului la care se rambursează inițial numai dobânda] la sfârșitul creditului ipotecar.

(După caz) Valoarea bunului, prezumată în scopul de a pregăti prezenta fișă: [a se introduce suma]

(După caz) Suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului [a se introduce procentul] sau valoarea minimă a bunului necesară pentru împrumutarea sumei menționate spre exemplificare [a se introduce suma]

[Garanție]

4. Rata dobânzii și alte costuri

Dobânda anuală efectivă (DAE) reprezintă costul total al împrumutului exprimat ca procentaj anual. DAE este indicată pentru a vă ajuta să comparați diferite oferte.

DAE aplicabilă împrumutului dumneavoastră este [DAE].

Ea cuprinde:

Rata dobânzii [valoarea exprimată ca procent sau, după caz, indicarea unui indice de referință și a valorii procentuale a marjei creditorului]

[Alte componente ale DAE]

Costuri de achitat o singură dată

(După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea împrumutului ipotecar. [A se introduce valoarea taxei, în cazul în care aceasta este cunoscută, sau baza de calcul.]

Costuri de plătit în mod regulat

(După caz) Această DAE este calculată utilizând ipotezele privind rata dobânzii.

(După caz) Întrucât [o parte din] împrumutul dumneavoastră este un împrumut cu rată variabilă a dobânzii, DAE reală ar putea diferi de această DAE în cazul în care rata dobânzii dumneavoastră se modifică. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], DAE ar putea crește la [a se introduce DAE ilustrativă corespunzătoare scenariului respectiv].

(După caz) Vă atragem atenția asupra faptului că această DAE este calculată în ipoteza că rata dobânzii rămâne la nivelul fixat pentru perioada inițială pe toată durata contractului.

(După caz) Următoarele costuri nu sunt cunoscute de creditor și, în consecință, nu sunt incluse în DAE: [Costuri]

(După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea împrumutului ipotecar.

Vă rugăm să vă asigurați că sunteți la curent cu toate celelalte taxe și costuri asociate împrumutului dumneavoastră.

5. Numărul și frecvența plăților

Frecvența rambursărilor: [frecvență]

Numărul de plăți: [număr]

6. Suma fiecărei rate

[suma][moneda]

Veniturile dumneavoastră pot varia. Vă rugăm să vă asigurați că veți putea achita ratele [frecvență], în cazul în care veniturile dumneavoastră vor scădea.

(După caz) Întrucât [acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează inițial numai dobânda, va trebui să luați măsuri separate pentru a rambursa [a se introduce suma împrumutului în regimul în care se plătește inițial numai dobânda] pe care îi veți datora la sfârșitul creditului ipotecar. Nu uitați să adăugați orice plăți suplimentare pe care va trebui să le efectuați pe lângă suma ratei menționată aici.

(După caz) Rata dobânzii aferente [unei părți a] acestui împrumut se poate modifica. Aceasta înseamnă că valoarea ratelor dumneavoastră ar putea crește sau scădea. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma ratei corespunzătoare scenariului respectiv].

(După caz) Suma pe care o aveți de plătit în [moneda națională a împrumutatului] în fiecare [frecvența ratelor] s-ar putea modifica. (După caz) Plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma maximă în moneda națională a împrumutatului] în fiecare [a se introduce perioada]. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a împrumutatului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda împrumutului], ați avea de plătit [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului] în plus în fiecare [a se introduce perioada]. Plățile dumneavoastră ar putea crește cu mai mult decât atât.

(După caz) Cursul de schimb utilizat pentru conversia ratei dumneavoastră din [moneda împrumutului] în [moneda națională a împrumutatului] va fi cel publicat de [numele instituției care publică cursul de schimb] la [data] sau va fi calculat la [data] utilizând [a se introduce numele indicelui de referință și al metodei de calcul].

(După caz) [Detalii cu privire la produse de economisire legate, împrumuturi cu dobânda amânată]

7. (După caz) Tablou de rambursare ilustrativ

Acest tablou prezintă suma de plată la fiecare [frecvență].

Ratele (coloana [nr. relevant]) reprezintă suma dobânzii de plătit (coloana [nr. relevant]), după caz, a capitalului rambursat (coloana [nr. relevant]) și, după caz, a altor costuri (coloana [nr. relevant]). (După caz) Costurile din coloana „alte costuri” se referă la [lista costurilor]. Capitalul rămas de rambursat (coloana [nr. relevant]) este suma din împrumut care rămâne de rambursat după fiecare rată.

[Tablou]

8. Obligații suplimentare

Pentru a beneficia de condițiile de împrumut descrise în prezentul document, împrumutatul trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

[Obligații]

(După caz) Vă atragem atenția că, dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, condițiile de împrumut descrise în prezentul document (inclusiv rata dobânzii) pot fi modificate.

(După caz) Vă atragem atenția asupra eventualelor consecințe ale anulării într-un stadiu ulterior a oricăruia dintre serviciile accesorii aferente împrumutului:

[Consecințe]

9. Rambursarea anticipată

Aveți posibilitatea să rambursați anticipat acest împrumut, total sau parțial.

(După caz) [Condiții]

(După caz) Cost de lichidare: [a se introduce suma sau, în cazul în care nu este posibil, metoda de calcul]

(Dacă este cazul) În cazul în care decideți să rambursați anticipat acest împrumut, vă rugăm să ne contactați pentru a cunoaște valoarea exactă a costurilor de lichidare în acel moment.

10. Funcții flexibile

(După caz) [Informații privind transferabilitatea/subrogarea] Aveți posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [creditor] [sau] [bun]: [A se introduce condițiile]

(După caz) Nu aveți posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [creditor] [sau] [bun].

(După caz) Funcții suplimentare: [a se introduce explicația funcțiilor suplimentare enumerate în partea B și, în mod opțional, orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nementionate în secțiunile anterioare].

11. Alte drepturi ale împrumutatului

Aveți la dispoziție [perioada de reflecție] de la [momentul la care începe perioada de reflecție] pentru a reflecta înainte de a vă angaja în contractarea acestui împrumut.

După ce ați primit contractul de credit din partea creditorului, nu îl puteți accepta înainte de sfârșitul [perioada de reflecție].

12. Plângeri

Dacă aveți o plângere, vă rugăm să contactați [a se introduce punctul de contact intern sau sursa

de informații privind procedura].
(După caz) Termenul maxim pentru tratarea plângerii [perioada]
(După caz) [Dacă nu sunteți satisfăcut de modul în care am răspuns plângerii dumneavoastră la nivel intern], puteți contacta de asemenea: Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (După caz) sau puteți contacta FIN-NET pentru informații despre organismul echivalent din țara dumneavoastră.
13. Nerespectarea angajamentelor legate de împrumut: consecințe pentru împrumutat
[Tipuri de nerespectare]
[Consecințe financiare și/sau juridice]
În cazul în care vă confrunțați cu dificultăți în efectuarea plăților dumneavoastră [frecvența], vă rugăm să ne contactați imediat pentru a explora potențiale soluții.
(Dacă este cazul) Vă atragem atenția că, în ultimă instanță, locuința dumneavoastră poate fi supusă procedurii de executare silită dacă nu veți achita ratele.
(După caz) 14. Informații suplimentare
(După caz) [Precizarea dreptului aplicabil contractului de credit].
[A se introduce declarația privind obligația de a se oferi un proiect de contract de credit]
15. Autorități de supraveghere
Autoritatea competentă să supravegheze respectarea prevederilor legale de către creditor este [Denumire/denumiri și adresă web/adrese web a/ale autorității/autorităților de supraveghere]
(După caz) Autoritatea competentă să supravegheze respectarea prevederilor legale de către intermediarul de credite este [Denumire și adresă web a autorității de supraveghere].

PARTEA B

Instrucțiuni pentru completarea FEIS

Pentru completarea FEIS se respectă cel puțin următoarele instrucțiuni.

Secțiunea "Text introductiv"

1. Data de valabilitate se scoate în evidență în mod corespunzător. În sensul prezentei secțiuni, "data de valabilitate" înseamnă perioada în cursul căreia informațiile, cum ar fi rata dobânzii, cuprinse în FEIS rămân neschimbate și se aplică în cazul în care creditorul decide să acorde creditul în cursul respectivei perioade. În cazul în care stabilirea ratei aplicabile a dobânzii și a altor costuri depinde de rezultatul vânzării obligațiunilor suport, dobânda eventuală și alte costuri pot diferi de cele declarate. În astfel de circumstanțe, se menționează faptul că data de valabilitate nu se aplică ratei dobânzii și altor costuri prin adăugarea cuvintelor: "exceptând rata dobânzii și alte costuri".

Secțiunea "1. Creditorul"

1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a creditorului se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web și persoana/punctul de contact sunt facultative.

Secțiunea (După caz) "2. Intermediarul de credite"

În cazul în care informațiile despre produs sunt furnizate consumatorului de către un intermediar de credite, intermediarul respectiv include următoarele informații:

1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a intermediarului de credite se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web și persoana/punctul de contact sunt facultative.
3. Intermediarul de credite informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A.
4. O explicație a modului în care este remunerat intermediarul de credite. În cazurile în care acesta primește comision din partea unui creditor, se furnizează suma, precum și denumirea creditorului în cazurile în care este diferită de cea care apare în secțiunea 1.

Secțiunea "3. Principalele caracteristici ale împrumutului"

1. Prezenta secțiune explică în mod clar principalele caracteristici ale creditului, inclusiv suma și moneda, precum și riscurile potențiale asociate ratei dobânzii, inclusiv cele menționate la punctul 8, și sistemul de amortizare.
2. În cazul în care moneda împrumutului este diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertizări periodice, cel puțin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20 % și, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a renegocia condițiile și orice alte aranjamente aflate la dispoziția consumatorului pentru a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei împrumutului o scădere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului în raport cu moneda creditului.
3. Durata creditului se exprimă în ani sau în luni, în funcție de care dintre aceste perioade este mai pertinentă. Dacă perioada pe care este acordat creditul poate varia în cursul duratei contractului, creditorul explică în ce moment și în ce condiții se poate întâmpla acest lucru. În cazul în care creditul se acordă pe o durată nedeterminată, de exemplu, pentru un card de credit garantat, creditorul indică cu claritate acest lucru.
4. Tipul de credit trebuie indicat în mod clar (de exemplu credit ipotecar, împrumut pentru locuință, card de credit garantat). Descrierea tipului de credit indică cu claritate modul de rambursare a principalului și a dobânzii pe durata creditului (de exemplu, sistemul de amortizare) specificând cu claritate dacă contractul de credit este pe bază de rambursare de principal sau pe bază de rambursare inițială numai a dobânzii sau o combinație a ambelor tipuri.
5. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursarea inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A.
6. Prezenta secțiune explică de asemenea dacă rata dobânzii este fixă sau variabilă și, după caz, precizează perioadele în care aceasta rămâne fixă, frecvența revizuirilor ulterioare și eventualele limite în ceea ce privește variabilitatea ratei dobânzii, de exemplu plafoane sau praguri.

Se explică formula utilizată pentru revizuirea ratei dobânzii și diferitele componente ale acesteia (de exemplu, indicele de referință). Creditorul indică de asemenea, de exemplu prin intermediul unei adrese web, unde sunt disponibile informații suplimentare privind indicii sau ratele utilizate în formulă, de exemplu Euribor sau indicele de referință al Băncii Naționale a României.

7. În cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii, în circumstanțe diferite, se furnizează informații cu privire la toate ratele aplicabile.

8. "Suma totală care trebuie rambursată" corespunde sumei totale plătibile de către consumator. Aceasta se exprimă ca suma dintre valoarea creditului și costul total al creditului. În cazul în care rata dobânzii nu este fixată pe durata contractului, se evidențiază faptul că suma respectivă are caracter ilustrativ și poate varia, în special în raport cu variația ratei dobânzii.

9. Creditorul atrage atenția consumatorului asupra faptului că creditul urmează să fie garantat printr-o ipotecă asupra bunului imobil sau prin altă garanție comparabilă sau printr-un drept asupra bunului imobil. După caz, creditorul indică de asemenea valoarea prezumată a bunului imobil sau a unui alt tip de garanție, utilizată în scopul pregătirii prezentei fișe.

10. Creditorul indică, după caz, fie:

a) "suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului", indicând ponderea creditelor în valoarea garanțiilor ipotecare. Acest raport trebuie însoțit de un exemplu în valoare absolută al sumei maxime care poate fi împrumutată pentru o anumită valoare a bunului; fie

b) "valoarea minimă a bunului impusă de creditor pentru a acorda un împrumut în suma ilustrată."

11. În cazul în care creditul este un credit în mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), acest lucru se reflectă în indicarea tipului de credit și se furnizează informațiile necesare pentru fiecare parte a creditului.

Secțiunea "4. Rata dobânzii și alte costuri"

1. Referirea la "rata dobânzii" corespunde ratei sau ratelor dobânzii.

2. Rata dobânzii se menționează ca valoare procentuală. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, creditorul indică rata dobânzii prin precizarea indicelui de referință și a unei valori a marjei creditorului. Cu toate acestea, creditorul indică valoarea indicelui de referință care este valabilă în ziua emiterii FEIS.

În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informațiile includ de asemenea: a) ipotezele utilizate pentru calcularea DAE; b) în cazul în care este relevant, plafoanele și pragurile aplicabile; și c) un avertisment cu privire la faptul că variabilitatea ar putea afecta nivelul real al DAE. Pentru a atrage atenția consumatorului, mărimea caracterelor utilizate pentru avertizare este mai mare și iese în evidență din corpul principal al FEIS. Avertismentul se însoțește de un exemplu ilustrativ al DAE. În cazul în care există un plafon pentru rata dobânzii, exemplul presupune că rata dobânzii crește cu prima oportunitate posibilă la cel mai înalt nivel prevăzut în contractul de credit. În cazul în care nu există un plafon, exemplul ilustrează DAE la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a indicelui de referință extern utilizat în calcularea ratei dobânzii. Aceste cerințe nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul creditelor pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator, informațiile includ o avertizare cu privire la faptul că DAE este calculată pe baza ratei dobânzii pentru perioada inițială. Avertizarea se însoțește de o altă DAE cu caracter ilustrativ, calculată în conformitate cu art. 29 alin. (5). În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), se furnizează informații pentru fiecare parte a creditului.

3. În secțiunea privind "alte componente ale DAE" se listează toate celelalte costuri incluse în DAE, inclusiv costurile de achitat o singură dată. Creditorul listează fiecare cost pe categorii (costurile de achitat o singură dată, costurile de achitat în mod regulat și incluse în rate, costurile care trebuie achitate în mod regulat dar nu sunt incluse în rate), indicând valoarea acestora, cui trebuie plătite și în ce moment. Aceasta nu trebuie să includă costurile suportate pentru încălcările obligațiilor contractuale. În cazul în care valoarea nu este cunoscută, creditorul furnizează o indicație cu privire la valoare dacă acest lucru este posibil sau, în cazul în care nu este posibil, modul în care se va calcula valoarea, specificând că valoarea furnizată este numai cu caracter indicativ. În cazul în care anumite costuri nu sunt incluse în DAE, deoarece nu sunt cunoscute creditorului, acest lucru se evidențiază.

În cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și suma totală a creditului, creditorul utilizează aceste componente, în măsura în care este posibil; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, și creditorul folosește ipoteza din anexa I partea II, contractul indică faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei DAE mai mari. În cazul în care condițiile pentru tragere sunt utilizate pentru calcularea DAE, creditorul evidențiază tarifele asociate altor mecanisme de tragere, care nu sunt în mod necesar aceleași utilizate la calcularea DAE.

4. În cazul în care se aplică o taxă pentru înregistrarea ipotecii sau a unei garanții comparabile, acest lucru se dezvăluie în această secțiune precizând valoarea, în cazul în care este cunoscută, sau, în cazul în care nu este posibil, baza utilizată pentru determinarea sumei. În cazul în care taxele sunt cunoscute și sunt incluse în DAE, existența și valoarea taxei se listează în rubrica "Costuri de achitat o singură dată". În cazul în care taxele nu sunt cunoscute de către creditor și, prin urmare, nu sunt incluse în DAE, existența taxelor se menționează în mod clar în lista costurilor care nu sunt cunoscute de creditor. În ambele cazuri, se utilizează formularea standardizată din partea A în rubrica corespunzătoare.

Secțiunea "5. Numărul și frecvența plăților"

1. În cazul în care plățile urmează să fie efectuate periodic, se indică frecvența acestora (de exemplu, lunar). În cazul în care frecvența plăților va fi neregulată, acest lucru trebuie explicat cu claritate consumatorului.

2. Numărul plăților indicate acoperă întreaga durată a creditului.

Secțiunea "6. Valoarea fiecărei rate"

1. Moneda creditului și moneda ratelor se indică cu claritate.

2. În cazul în care valoarea ratelor se poate schimba pe durata creditului, creditorul specifică perioada în care valoarea inițială a ratei va rămâne neschimbată și precizează când și cu ce frecvență se va modifica ulterior.

3. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursare inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A.

Dacă există o cerință ca consumatorul să contracteze un produs de economisire legat, drept condiție pentru a primi un credit la care se plătește inițial doar dobânda, garantat printr-o ipotecă sau altă garanție comparabilă, se menționează de asemenea valoarea și frecvența plăților pentru acest produs.

4. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informațiile includ și o declarație care indică acest fapt, utilizând formularea din partea A și o ilustrare a sumei maxime a ratei. În cazul în care există un plafon, ilustrarea indică suma ratei în cazul în care rata dobânzii crește la nivelul plafonului. În cazul în care nu există un plafon, scenariul cel mai defavorabil ilustrează nivelul ratei pentru cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt

disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a indicelui de referință extern utilizate în calcularea ratei dobânzii. Această cerință de a furniza un exemplu ilustrativ nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), se oferă informații pentru fiecare parte a creditului și pentru total.

5. (După caz) În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului sau în cazul în care creditul este indexat la o monedă diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul include exemple numerice care să arate cu claritate modul în care modificările cursului de schimb relevant pot afecta cuantumul ratelor, utilizând formularea din partea A. Respectivul exemplu se bazează pe o reducere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului, însoțit de o declarație pusă în evidență care precizează că ratele ar putea înregistra o creștere superioară celei presupuse în acest exemplu. În cazul în care există un plafon care limitează acea creștere la mai puțin de 20 %, se furnizează în schimb suma maximă a plăților în moneda consumatorului și se omite declarația privind posibilitatea unor creșteri suplimentare.

6. În cazul în care creditul este integral sau parțial un credit cu rată variabilă a dobânzii și se aplică punctul 5, exemplul de la punctul 3 se furnizează pe baza sumei ratei menționate la punctul 1.

7. În cazul în care moneda utilizată pentru plata ratelor este diferită de moneda creditului sau în cazul în care cuantumul fiecărei rate exprimat în moneda națională a consumatorului depinde de valoarea corespunzătoare într-o monedă diferită, prezenta secțiune precizează data la care este calculat cursul de schimb aplicabil și fie cursul de schimb, fie baza utilizată pentru calculare, precum și frecvența ajustării acestora. După caz, precizarea respectivă include denumirea instituției care publică cursul de schimb.

8. În cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu este achitată integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului care a rămas de rambursat, se explică: cum și când dobânda amânată se adaugă la credit ca sumă în numerar și care sunt implicațiile pentru consumator în ceea ce privește datoria rămasă.

Secțiunea "7. Tablou de rambursare ilustrativ"

1. Prezenta secțiune se include în cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu se rambursează integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului rămas de rambursat sau în cazul în care rata dobânzii este fixă pe durata contractului de credit, respectiv în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (2) și art. 28. În cazul în care consumatorul are dreptul de a primi un tablou de amortizare revizuit, acest lucru se indică, împreună cu condițiile în care consumatorul beneficiază de dreptul respectiv.

2. În cazul în care rata dobânzii poate varia pe durata creditului, creditorul să indice perioada în care această rată inițială va rămâne neschimbată.

3. Tabloul care trebuie inclus în această secțiune conține următoarele coloane: "calendar de rambursare" (de exemplu, luna 1, luna 2, luna 3), "valoarea ratei", "dobânda plătibilă per rată", "alte costuri incluse în rată" (după caz), "capital rambursat per rată" și "capital rămas de rambursat după fiecare rată".

4. Pentru primul an de rambursare, informațiile se indică pentru fiecare rată, iar pentru fiecare coloană se indică un subtotal la sfârșitul aceluși prim an. Pentru anii următori, detaliile pot fi furnizate la nivel anual. La sfârșitul tabloului se adaugă un rând pentru totalul general, care indică sumele totale pentru fiecare coloană. Costul total al creditului plătit de consumator (altfel spus, suma globală pentru coloana "valoarea ratei") se evidențiază cu claritate și se prezintă ca atare.

5. Dacă rata dobânzii poate fi revizuită și valoarea ratei după fiecare revizuire nu este cunoscută, creditorul poate indica în tabloul de amortizare aceeași valoare a ratelor pentru întreaga durată a creditului. În acest caz, creditorul aduce acest lucru la cunoștința consumatorului, diferențiind vizual sumele care sunt cunoscute de cele ipotetice (de exemplu, utilizând caractere cu dimensiuni diferite,

borduri sau umbre). În plus, se explică într-un text lizibil care sunt perioadele în care sumele indicate în tablou pot varia și din ce motive.

Secțiunea "8. Obligații suplimentare"

1. Creditorul face trimitere în această secțiune la obligații, cum ar fi obligația de a asigura bunul, de a încheia o asigurare de viață, de a avea un salariu vărsat într-un cont deschis la creditor sau de a cumpăra orice alte produse sau servicii. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică data până la care aceasta trebuie îndeplinită și față de cine există obligația respectivă.

2. Creditorul specifică de asemenea durata obligației, de exemplu până la sfârșitul contractului de credit. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică eventualele costuri care nu sunt incluse în DAE, dar care trebuie achitate de consumator.

3. Creditorul menționează dacă este obligatoriu pentru consumator să dețină vreun tip de servicii accesorii pentru a obține creditul în condițiile enunțate și, în caz afirmativ, dacă consumatorul este obligat să le achiziționeze de la furnizorul preferat al creditorului sau dacă acestea pot fi contractate de la un furnizor la alegerea consumatorului. În cazul în care această posibilitate este condiționată de respectarea anumitor caracteristici minime de către serviciile accesorii, caracteristicile respective trebuie descrise în prezenta secțiune.

În cazul în care contractul de credit este grupat cu alte produse, creditorul menționează funcțiile principale ale produselor respective și precizează în mod clar dacă consumatorul are dreptul de a rezilia în mod separat contractul de credit și/sau produsele grupate, precum și condițiile și consecințele unei astfel de rezilieri și, după caz, potențialele consecințe ale rezilierii serviciilor accesorii cerute în legătură cu contractul de credit.

Secțiunea "9. Rambursare anticipată"

1. Creditorul indică condițiile în care consumatorul poate rambursa creditul anticipat, în totalitate sau parțial.

2. În secțiunea cu privire la costurile de lichidare, creditorul atrage atenția consumatorului asupra eventualelor costuri plătibile în cazul rambursării anticipate pentru a compensa creditorul și, în funcție de posibilitate, precizează quantumul acestora. În cazul în care quantumul compensației depinde de mai mulți factori, de exemplu de suma rambursată sau de rata dobânzii care prevalează la momentul rambursării anticipate, creditorul indică modul în care va fi calculată compensația și indică suma maximă la care s-ar putea ridica costul sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, un exemplu edificator pentru a-i ilustra consumatorului nivelul compensației în funcție de diverse scenarii posibile.

Secțiunea "10. Funcții flexibile"

1. După caz, creditorul explică posibilitatea de a transfera creditul la un alt creditor sau la un alt bun imobil și condițiile în care se poate realiza aceasta.

2. (După caz) Funcții suplimentare: Dacă produsul conține oricare dintre funcțiile enumerate la punctul 5, prezenta secțiune trebuie să enumere aceste funcții și să ofere o scurtă explicație privind: circumstanțele în care consumatorul poate utiliza funcția; eventualele condiții anexate funcției; dacă funcția care este parte a unui credit garantat printr-o ipotecă sau o garanție comparabilă înseamnă că un consumator își pierde orice protecții statutare sau alte protecții de obicei asociate cu funcția respectivă; societatea care furnizează funcția (dacă nu este chiar creditorul).

3. Dacă funcția conține un credit suplimentar, atunci prezenta secțiune trebuie să explice consumatorului: suma totală a creditului (incluzând creditul garantat prin ipotecă sau o garanție comparabilă); dacă creditul suplimentar este garantat sau nu; ratele relevante ale dobânzilor; și dacă

creditul este reglementat sau nu. O astfel de sumă a creditului suplimentar fie este inclusă în evaluarea inițială a bonității, fie, în cazul în care nu este, prezenta secțiune precizează clar că disponibilitatea sumei suplimentare depinde de o evaluare suplimentară a capacității de rambursare a consumatorului.

4. Dacă funcția implică un instrument pentru economii, trebuie să se explice rata relevantă a dobânzii.

5. Funcțiile suplimentare posibile sunt: "plățile în exces/în minus" [plăți prin care se achită o sumă superioară sau inferioară ratei impuse în mod obișnuit de sistemul de amortizare]; "perioadele fără plăți" [perioade în care consumatorul nu trebuie să efectueze plăți]; "împrumutul din fonduri rambursate" [posibilitatea pe care o are consumatorul de a împrumuta din nou fonduri deja trase și rambursate]; "împrumutul suplimentar disponibil fără alte aprobări"; "împrumutul suplimentar garantat sau negarantat" [în conformitate cu punctul 3 de mai sus]; "cardul de credit"; "contul curent conex"; și "contul de economii conex".

6. Creditorul poate include orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare.

Secțiunea "11. Alte drepturi ale împrumutatului"

1. Creditorul clarifică dreptul sau drepturile, de exemplu de reflecție și, după caz, alte drepturi existente, cum ar fi de transferabilitate (inclusiv de subrogare), specifică condițiile cărora dreptul sau drepturile respective le sunt supuse, procedura care trebuie urmată de consumator pentru a exercita dreptul sau drepturile respective, printre altele, adresa la care se trimite notificarea de retragere, precum și taxele corespunzătoare (după caz).

2. În cazul în care se aplică o perioadă de reflecție pentru consumator, acest lucru se menționează în mod clar.

Secțiunea "12. Plângeri"

1. Prezenta secțiune indică punctul de contact intern [numele departamentului relevant] și un mijloc de contact în scopul depunerii unei plângeri [adresă fizică] sau [număr de telefon] sau [persoana de contact]: [informații de contact] și un link către procedura de plângere pe pagina relevantă a site-ului web sau o sursă de informații similară.

2. Aceasta indică de asemenea numele organismului extern competent pentru plângeri și reparații extrajudiciare și, în cazul în care utilizarea procedurii de plângere interne reprezintă o condiție prealabilă pentru accesul la organismul respectiv, indică de asemenea acest lucru utilizând formularea din partea A.

3. În cazul contractelor de credit încheiate cu un consumator care își are reședința într-un alt stat membru, creditorul face trimitere la existența FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).

Secțiunea "13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru împrumutat"

1. În cazul în care nerespectarea de către consumator a unei obligații legate de credit poate avea consecințe financiare sau juridice pentru acesta, creditorul descrie în prezenta secțiune diferitele cazuri principale (de exemplu, plată întârziată/neplată, nerespectarea obligațiilor prevăzute în secțiunea 8 "Obligații suplimentare") și indică de unde se pot obține informații suplimentare.

2. Pentru fiecare dintre aceste cazuri, creditorul indică în termeni clari, ușor de înțeles, sancțiunile sau consecințele cărora acestea le pot da naștere. Trimiterile la consecințe grave se scot în evidență.

3. În cazul în care bunul imobil utilizat pentru garantarea creditului ar putea fi returnat sau transferat către creditor, dacă consumatorul nu respectă obligațiile, prezenta secțiune include de asemenea o declarație care indică acest lucru utilizând formularea din partea A.

Secțiunea "14. Informații suplimentare"

1. Creditorul sau intermediarul de credite precizează dreptul consumatorului de a i se oferi o copie a proiectului de contract de credit, cel puțin odată ce s-a făcut o ofertă fermă pentru creditor.

Secțiunea "15. Autoritățile de supraveghere"

1. Se precizează autoritatea competentă pentru supravegherea etapei precontractuale a împrumutului.

ANEXA Nr. 3

Cerințele minime în materie de cunoștințe și competență

1. Cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor și al intermediarilor de credite trebuie să includă cel puțin:

- a) cunoștințe corespunzătoare cu privire la produsele de credit în sensul art. 2 și la serviciile accesorii oferite în mod obișnuit cu acestea;
- b) cunoștințe adecvate privind legislația din domeniul contractelor de credit pentru consumatori, inclusiv din domeniul protecției consumatorilor;
- c) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de achiziționare de bunuri imobile și înțelegerea acestuia;
- d) cunoștințe corespunzătoare cu privire la evaluarea garanțiilor;
- e) cunoștințe corespunzătoare cu privire la organizarea și funcționarea registrelor funciare;
- f) cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața din statul membru relevant;
- g) cunoștințe corespunzătoare cu privire la standardele de etică în afaceri;
- h) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de evaluare a bonității consumatorilor sau, după caz, competență în evaluarea bonității consumatorilor;
- i) un nivel corespunzător de competență în domeniile financiar și economic.

2. Nivelul corespunzător de cunoștințe și competență se stabilește pe baza:

- a) calificărilor profesionale, de exemplu, diplome, certificate, formări profesionale, teste de competență; sau
- b) experienței profesionale, care poate fi definită ca un număr minim de ani de muncă în domenii ce țin de elaborarea, distribuirea sau intermedierea de produse de credit.

După 21 martie 2019, pentru stabilirea nivelului de cunoștințe și competențe corespunzătoare se vor stabili metode suplimentare.